

EGY AZ ISTEN

Unitárius Közlöny

KOLOZSVÁR, 1888–1948/1990. • 25. (85.) ÉVF. • 2. SZÁM • 2015. FEBRUÁR • ÁRA: 2,50 LEJ

Fotó: Czire Alpár

Befogadás

• A székelykapukról írja Orbán Balázs: „E kapuk inkább ékítményül, mint szükségből állanak ott, mert a hagyományos székely vendégszeretetet nem igen engedi meg a kapu bezárását; tárva van az boldog, boldogtalan előtt, mint a székelynek nyílt, emberszerető szíve...” Az unitáriusoknak is a nyitottságát szokták dicsérni. Orbán Balázs óta sok székelykapu végezte tüzelőként, helyüket felváltották a kevésbé díszes, de jobban zárható porták. A kapuk mellől eltűnedeztek az esti

kiülésekre használt kuporgók. Vajon a külső változások kikezdték-e a vendégszeretetet is?

Az erdélyi vallásszabadság 447. esztendejében a vén kontinensen – a fenyegetettség hatására – a bezárkózás jelei mutatkoznak. Szinte ellenszélben kell ma igazolnunk: a megpróbáltatások tüzen edződött unitáriuságunkból nem égett ki a nyitottság készsége. S a ránk használt jelző nem csupán ék, hanem önazonosság.

BÁLINT RÓBERT ZOLTÁN

A tartalomból:

Ör helyemre állok

3

Valami volt a levegőben!

7

Úgy érzem, hogy Isten a kiáradó szeretet

10

Világimanap a flamingók országából

16

„Egy mosoly a legszebb ajándék”

19

„Aki titeket befogad, az engem fogad be.” (Mt 10,40)

• **Január 1-jén újévi állófogadást** tartottak a Magyar Unitárius Egyház protokolltermében a kolozsvári egyházközségek tagjai számára. Köszöntő beszédet mondott főtisztelendő Bálint Benczédi Ferenc püspök, Máthé Dénes leköszönő főgondnok és Benedek Sándor nyugalmazott lelkész-esperes.

• **Victor Opaschi vallásügyi államtitkár** részt vett a **január 13-i** kolozsvári megemlékezésen, ahol köszöntötte az ünneplőket. **Január 14-én** látogatást tett az egyházi központban. A kötetlen beszélgetés keretében az államtitkárság és egyház viszonyáról esett szó.

• **A Kolozs-Tordai Egyházkör** harmadik alkalommal szervezte meg a **gondnokokkal való találkozókat**. Az Aranyosszék és vidéke gyülekezeteinek gondnokaival **2015. január 10-én** Kövenden, a Kolozsváron és környékén elhelyezkedő gyülekezetek gondnokai-val **január 17-én** a kolozsvárbelvárosi egyházközség tanácstermében került sor. Az egyházkörben történt eseményekről vetített képes előadást tartott Dimény Jó-

zsef esperes, a gondnokok beszámoltak az elmúlt év megvalósításairól és az idei év terveiről.

• **A kolozsvári János Zsigmond Unitárius Kollégiumban a hagyományos heti áhítatokat** a vallási sokszínűség jegyében tartották. **Január 19-én** a római katolikus felekezetet Takó István egyetemi lelkész, plébános közvetlen imagondolatai és elmékedése, valamint a Potyó István karnagy által vezetett Báthory István Elméleti Líceum kórusa képviselte. **Január 26-án** a kolozsvári Ortodox Teológiai Szeminárium pap-tanári és kórusa voltak a vendégek, akik bemutatták sajátos liturgiájukat. Az ökumenikus áhítatsorozat februárban is folytatódik.

• **Január 24-én** került sor az **Együtt Isten völgyében** rendezvénysorozat **évnnyitó gálaestjére** a bágyoni kultúrotthonban. Az esemény áhítattal kezdődött, majd rövid vetített képes bemutatóval folytatódott, mely alkalmával a szervezők felelevenítették a múlt esztendő eseményeit, valamint ismertették a 2015-ös terveket. Ezt követő-

en oklevelek átadására került sor. A gála kosaras bállal folytatódott.

• **Január 29-én rendkívüli ülést tartott az Egyházi Képviselő Tanács.** Az EKT napirendjén az Egyház 2015. évi központi költségvetése, a közigazgatási ügyosztály átszervezésére tett javaslat, a közigazgatási előadó-tanácsosi állás meghirdetése, a Nyugdíjintézet Vezetőtanácsának 2014. november 20-i üléséről szóló beszámoló és a Starr King Teológiai Intézet ösztöndíjának odaítélése a 2015–2016-os tanévre szerepelt.

• **Január 31-én ünnepélyes keretek között beiktatták Vass Károly aranyosrákosi lelkészt.** A lelkészbeiktató beszédet Bálint Benczédi Ferenc püspök tartotta, a beiktatást Dimény József esperes végezte.

• **Január 31-én gálaestet tartottak az RMDSZ fennállásának 25 éves évfordulója alkalmával** Kolozsváron a Magyar Operában, melyen az Unitárius Egyházat Ft. Bálint Benczédi Ferenc püspök képviselte.

Pályázati felhívás

A Magyar Unitárius Egyház Hitéleti, missziói és nevelési ügyosztálya esszépályázatot hirdet **Az én egyházközségem küldetése** címmel.

A közösség, ahová tartozom, meghatározza életemet. Amikor közösségeből szeretet és hit árad, úgy érzem, hogy nekem szárnyakat ad, hogy engem megóv, engem táplál. Azonban amikor közösségemben a gyűlölködés, az irigység, a lemondás légköre lesz úrrá, akkor menekülnék tőle, akkor szégyellem, hogy tagja vagyok. Istentől kapott feladatom, hogy közösségemet, egyházközségemet erősítsem, és olyan életet éljek, mely vágyat ébreszt a közömbösökben is, hogy e közösséghez tartozzanak.

Írja meg, hogy Ön szerint miben áll közössége küldetése! Tervezzon, álmodjék és bízzék abban, hogy Isten megsegíti álmait valóra váltásában.

Pályázhatnak: az unitárius egyház felnőtt és ifjú tagjai. Unitárius egyháztagsággal nem rendelkező, de az unitarizmus szimpatizáló felnőttek és ifjak. Lelkészek és teológiai hallgatók is!

Díjak: I. díj: 300 lej, II. díj: 200 lej, III. díj: 150 lej

Formai követelmények: Times New Roman betűtípus, 12-es betűméret, másfeles sorköz, leg több 7500 karakter (3 gépelt oldal).

Az esszépályázat leadásának határideje: 2015. május 10.

A pályázatokat a Magyar Unitárius Egyház Főhatalmossági Hivatalának postacímére – **400750 Kolozsvár/Cluj-Napoca, CP 24.** – várjuk.

A borítékra kérjük ráírni: Esszépályázat.

A pályázat jelíges. (Kérjük, se a borítékra, se a szövegre ne írja rá nevét, viszont a beküldött példányon legyen ott az ön jelígeje! A jelige feloldását a szöveggel együtt küldje el, de kérjük, tegye lezárt borítékba, melyre szintén csak a jelíget írja rá. A lezárt borítékban lévő feloldás tartalmazza a pályázó nevét, címét, e-mail címét és telefonszámát!)

A beérkezett pályázatokat a **Hitéleti, Misszió és Valláserkölcsi-nevelési Bizottság** értékeli ki.

Kiértékelés, oklevelek átadása a **Főtanácson, 2015. július 4-én** fog történni.

Őrhelyemre állok

NAGY-
MÁTÉFI
TÍMEA

Folytatjuk rovatunkat, melyben a 2014 decemberében tartott székelyudvarhelyi zsinaton felszentelt 12 lelkészt kérjük fel arra, hogy ossza meg gondolatait arról a bibliai versről, mely hivatását meghatározza.

Bevallom, eddigi rövidke lelkészi pályafutásom alatt több olyan bibliai gondolat, tanítás állt közel a szívemhez, amiről úgy éreztem, hogy hivatásomban, célkitűzéseimben megerősítenek, és meghatározzák életemet, mindazt, amiért felelősnek érzem magam. Ezért most kissé nehéz kiemelni egyet közülük. A választott habakukki vers azonban olyasvalamit jelent számomra, aminek mélységét megéreztem, amikor Torockón és Torockószentgyörgyön kellett a képzeletbeli bástyára álljak, majd később is, amikor Sepsiszentgyörgyön álltam őrhelyemre. Beköszöntő beszéd alapgondolatául valamiért mégis csak Énlakán választottam ezt a mondatot, talán mert itt érzem igazán, hogy ez az én őrhelyem, ahová kirendelt engem az Úristen.

Ébernek maradni

Hogy milyen őrtségben állni, valamit megvigyázni, azt már gyermekkori játékok vagy Édesapámmal való kukoricaőrzés alkalmával is megéreztem, és megértettem: helyt kell állni kedvező és veszedelemekkel teli helyzetben, a szolgálati időben ébernek maradni mindvégig, a rám bízottakért kiállni, a *Játékot* a szabályok szerint úgy játszani, hogy semminemű érték vagy emberi méltóság ne csorbuljon.

Énlaka piciny, de annál lélekemelőbb, cselekvésre hívogatóbb gyülekezete igazi őrhely, aminek bástyájára ágaskodva sok mindenről kell bizonyosságot tegyen az

ember leánya. Én hiszem, hogy a maga módján minden ember egy-egy őr, akinek feladata valami szentséges, értékes és szép megővése, vigyázása, ami az életet szolgálja, emberek örömeire, Isten dicsőségére. A világ kínál mind-

életutamat, hogy eljuthassak oda, akkor és azokkal, ahol, amikor és akikkel teljesíthet(t)em azt a feladatot, amiért itt vagyok ebben a szépséges világban. Kérdésekkel teli helyzetekben ez a tudat, hit erősít.

„Őrhelyemre állok, odaállok a bástyára, figyelek, várva, hogy mit szól hozzám és mit felel panaszomra.”

(Hab 2,1)

nyájunk számára bástyákat is, amelyeknek megőrzését vállalhatjuk vagy visszautasíthatjuk, lelki ismeretünk szerint. Az őrálló akkor tudja őszinte szívvel vállalni a ráháruló feladatot, ha lüktet benne a hivatástudat, a felelősségérzet, a cselekvőkészség, ha hiszi, hogy méltó lehet a feladatra, ha tud bátor lenni és éber.

Istenre hagyatkozni

Amikor énlaki őrségre vállalkoztam a római kori limes keleti bástyáján, abban a hitben tettem, hogy a Teremtő előtt nincs olyan, hogy véletlen. Gondviselés van! Az a Gondviselés, ami vigyázta eddigi

A bástya magasára kiálló őr nagy felelősséggel kell végezze szolgálatát. Miközben nagyobb rálátása lehet arra, ami körülötte zajlik, vigyáznia kell övéi védelmét, szüntelenül izmosítania kell bátorságát, ébernek kell lennie akkor is, amikor mások alszanak. Tudnia kell, hogy mikor van ideje a szónak és mikor van ideje a hallgatásnak, figyelésnek, várakozásnak. Hosszú órák, napok telhetnek el, míg megérik egy gondolat, egy ötlet, egy szó, ami változást, előre lépést hozhat. Türelemmel, békeséggel, alázattal kell megélni az alkotói csöndet. Igyekszem felnőni ehhez a feladathoz, rakoncátlan indulataimat megzabolázva tanulom a csöndben figyelés, várakozás művészetét. Teszem mindezt azzal a reménnyel, azzal a feltétel nélküli bizalommal, hogy a Legnagyobb Őrző időnként igenis szól, hozzám és hozzád: megszólít, üzen, felel valamilyen módon minden hozzám intézett érzésre, gondolatra, vágyra, fohászra, panaszra, hogy tudjam, tudd, miként kell cselekednem, cselekedj.

1568-ra emlékezve

SZÉKELY KINGA RÉKA

Kinek-kinek a maga keserősége

• Egy bangladesi muzulmán középiskolai tanárral, egy Hawaii-i őshonos vallási vezetővel, egy izraeli rabbiképzős fiatalemberrel, egy japán buddhista válalkozónővel, egy amerikai unitárius univerzalista lelkésszel ültünk körben az elmúlt nyáron a Vallás-szabadság Nemzetközi Szervezete konferenciáján.

Kerestük egymás tekintetét, hogy egymás lelkébe lássunk. Amikor mesélni kezdtünk életünkről, a hitünkről, melyet sokszor meg kellett védeni a gyűlölködőktől, azoktól, akik csak a saját hitüket tartják igazinak és létjogosultnak, megdöbbenve észleltük, hogy a történeteink nagyon hasonlóak.

A bangladesi tanár a hindu–muzulmán konfliktusokról beszélt, hiszen Bangladeset három oldalról övezi India. A Hawaii-i bennszülött az amerikai keresztény fehér elnyomókról, kizsákmányolókról beszélt. Az izraeli rabbi képzőbe járó fiatalember a palesztin–zsidó elkülönített életről beszélt, a mindennapos félelelről. A japán buddhista nő a hagyományos japán távolságtartást és hűvösséget mutatta be és azt a küzdelmet, ahogyan keresztény férje megpróbálta elfogadtatni magát a családdal és a tágabb közösséggel. Az amerikai unitárius univerzalista lelkész a már letelepedettek és az örökösen érkező bevándorlók közötti feszültségekről beszélt. Én arról a napjainkban is folyamatosan működő megkülönböztetésről beszéltem, mely az államvallás intézménye és a *mások* kategória között létezik. Beszéltem azokról a hivatalos állami megnyilatkozásokról, melyekből egy idegen azt olvassa ki, hogy nálunk teljes a vallásszabadság, és a kormány minden felekezethez egyenlőképpen viszonyul.

A hitelesség bizonyága

Sérelmeink, fájdalmaink mindannyiunknak voltak és vannak. Hasonló sérelmek, hasonló fájdalmak. E hasonlóságból kifolyólag állapítottuk meg azt, hogy egy vallás, egy hit követőinek hitelessége akkor tétetik próbára, amikor az elnyomott, üldözött kategóriából kikerülve belép a domináns, az uralkodó, törvényalkotó, normaszabó kategóriába. Amikor egy hit követői más-ságuk miatt állandóan a társadalom peremén vannak, és nem áll lehetőségükben hozzáférni az egész társadalmat érintő döntéshozatalhoz, akkor még nem mondhatják el magukról, hogy a befogadásra és kölcsönös tiszteletről vonatkozó igényeik hitelesek.

Elfogadásról, kölcsönös tiszteletről és igaz vallásról csak az beszéljessen, aki mindkét kategóriában

volt már, volt szegény és üldözött, de volt gazdag és döntéshozó is, és mindkettő valójában megmaradt ugyanazon valláserkölcsei értékek mellett.

Sérelmeink, fájdalmaink félelemhez és frusztrációhoz vezetnek. A kisebbségek sérelmezik a többség együttérzésre képtelen viszonyulását. A domináns hithoz tartozók félnek a kisebbségek megerősödésétől. A múlt történései, az országhatár-változások, az anyanyelv kioltására tett kísérletek, a leigázástól való szabadulás vágya megszámlálhatatlan frusztrációt szül.

Lehet-e kiutat találni a sérelmek és fájdalmak, a félelmek és frusztrációk mókuskerekéből?

Kiútkeresés

1568-ban, a János Zsigmond fejedelem elnökletével tartott Tordai Országgyűlésen, őseink találtak egy kiutat. A sok hitvita, a sok veszekedés, gyalázkodás, megfélemlítés és máglyán való elégetés közben őseink megpróbálták kiutat találni. A hit Isten ajándéka, hangoztatták Pál apostollal, ezért mindenki azt a választ gyakorolhatja, mely az ő felfogásával megegyezik. A prédikátorokat nem szabad üldözni, vagyis meg kell hallgatni minden felekezeti tanítását, és ha nem tetszik a prédika, azért még nem kell elúzni, vagy megölni a prédikátort.

Minden közösség olyan papot tarthat magának, akinek a prédikálásával meg van elégedve, vagyis nem szabad ráerőltetni egy közösségre egy vallási doktrínát. Közel négyszáz ötven évvel ezelőtt őseink nagyot alkottak a Tordai Országgyűlésen. Ma ugyan lehet kritizálni az akkori határozatot, és lehet azt mondani, hogy nem volt eléggé körültekintő, hogy kihagytuk belőle példának okáért az ortodox románokat, de tekintetbe kell venni a közel négy és fél évszázad előtti történelmi körülményeket, és akkor a kritika nem áll meg a lábán.

Van-e kiút ma a vallási köntösbe bújtatott gyűlölködés szülte helyzetekből?

Van-e válasz azokra az émelyítő jelenetekre, amikor a gazdagok és hatalmasok így szólnak: a mi oldalunkon áll még az Isten is?

Van-e megbocsátás azok számára, kiknek életlehetőségei annyira beszűkültek, hogy a gyilkosságnál és öngyilkosságnál jobb megoldást nem találnak?

A vallásszabadságról hozott 1568-as országgyűlési határozat számomra ma a következő válaszokat fogalmazza meg:

Minden vallási köntösbe bújtatott gyűlölködés mögött látni kell a valós indítékokat. A történelem azt

bizonyította eddig, hogy könnyebb volt valakinek a vagyonát elvenni arra hivatkozva, hogy eretnek, mintsem más megoldásokat találni. Könnyebb volt valakire kimondani, hogy az ördöggel cimborál, és méltó a halálra, mintsem engedni, hogy nézeteit előadja, ne adj Isten, másokat is meggyőzzön világnézetről, hitéről, mert akkor az éppen hatalmon lévők kiknek tudtak volna még parancsolni?

A vallás az Isten iránti szeretet

Hogy kivel van az Isten és kivel nincs, azt mindenki maga kell érezze. Szerintem Isten mindenkivel van, a hatalmasokkal és a lecsúszottakkal, vagy a soha fel nem emelkedőkkel is. Ott volt 1568-ban János Zsigmond fejedelemmel, Dávid Ferenc pappal, de a lovakat őrző kocsisokkal és a bort mérő kocsmárokkal is. Minden hatalmas hatalma egyszer elmúlik, ami maradandó: a lélek kincsei. Isten mindenkivel ott van,

csak mi tagadjuk meg Őt néha, amikor gépfegyvert fogunk, és újságírókat gyilkolunk, amikor elveszünk mások földjét, amikor nem látunk más kiutat, csak a gyűlöletünket engedjük túlfolyjni önmagunkon.

Végül pedig vannak olyan bűnök, melyeket mi emberek a másik embernek nem tudunk megbocsátani, nem tudunk megérteni, és nem tudunk elfogadni. Ilyenkor újra Isten irgalmára vagyunk szorulva, és csak azt mondhatjuk, amit Jézus a kereszten: Bocsáss meg nekik, mert nem tudják, hogy mit cselekszenek.

Mindig együtt ülünk valakikkel egy körben. Másokkal, mint mi vagyunk. Az idegen, a más, állandó vendég ebben a körben. Viszonyuljunk úgy azokhoz, akikkel együtt ülünk, élünk, mint ahogy a Názáreti tanított: Amit szeretnétek, hogy az emberek veletek cselekedjenek, ti is azt tegyétek velük.

Én hiszem, hogy minden vallás az Isten iránti szeretetben gyökerezik, és minden vallás az élet tiszteltére tanít. Miért ne tudnánk mi is, mint Isten gyermekei, egymást szeretni, egymás életét tisztelni?

A kereszténység és az iszlám közötti párbeszéd lehetőségei

DR. SZENT-IVÁNYI ILONA

„Amit csak szeretnétek, hogy az emberek tegyenek veletek, mindenben ugyanúgy tegyetek ti is velük!” (Mt 7,12)

„Nincs kényszer a vallásban.” (Korán 2,246)

- A nyugati világ közvéleménye ma rengeteget foglalozik az iszlámmal, részben azért, mert a népesség egyre nagyobb hányada (Nyugat-Európa teljes lakosságának 4–8 százaléka, míg a vallásukat rendszeresen gyakorlóknak ennél jóval nagyobb aránya) muszlim. A nyugati közvéleményt főként azért foglaloztatja az iszlám, mert szorongva gondol a terrorfenyegetettségre, mely mögött az iszlám szélsőségesei, fundamentalistái állnak, amint a legutóbbi januári párizsi terrorista merényletek során is láttuk.

Az iszlám vallási vezetők az arab világtól Nyugat-Európáig, valamint Rotterdam muszlim polgármestere, Ahmed Aboutaleb is kemény szavakkal ítélte el a terrorista gyilkosokat, akik csak azt érik el cselekedetükkel, hogy erősödik a békés muzulmán többség irányában is az iszlamofóbia. A Boko Haram és az Iszlám Állam terroristái több ezer – szerintük – „langyos” muszlimot gyilkolnak meg. Ezek a kegyetlen csoportok hiába hivatkoznak Allahra, Istenre, akkor sem hívő, vallásos emberek.

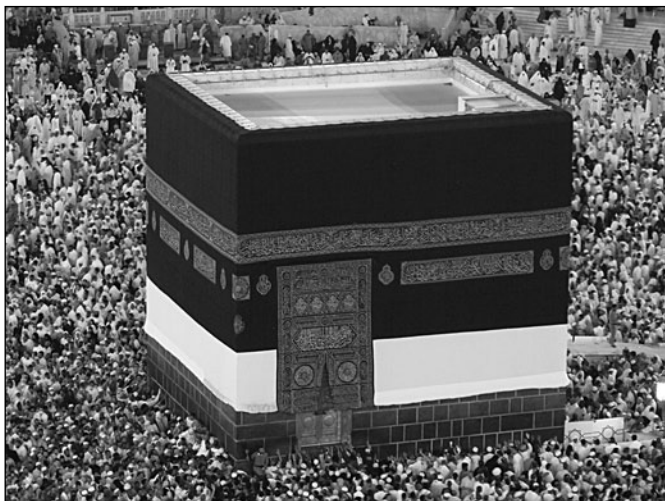
Betekintés az iszlám világába

Az iszlám ma is éppúgy ezerarcú, mint a kereszténység. Mind a kettő missziós vallás. A kereszténység az évszázadok során fokozatosan lezárta erőszakos, kegyetlen hittérítő hadjáratait a gyarmatosítók oldalán, amely sok fájdalmat, szenvedést és gyakran kultúra-vesztést okozott a leigázottaknak. Az iszlám szélsőséges, fundamentalista híveinek magatartása sok hasonlóságot mutat a középkori keresztények inkvizíciós gyakorlatával – ami semmiképpen sem lehet felmentés az iszlám szélsőségesei számára.

Reményt keltő ugyanakkor, hogyha lassan is – és a radikálisok által bitorolt médiafigyelemhez képest nem sok feltűnést keltve – elkezdődött valamiféle reformáció az iszlámban.

A kereszténység reformációja a Biblia fordításával, egyéni értelmezésének elterjedésével kezdődött. Nagyszabású Korán-kritikai mű muszlim tudós tollából ugyan még nem született, de a Korán szó szerinti értelmezését megkérdőjelező célokat már muszlimok is megfogalmazzak.

Az iszlám a legfiatalabb világvallás, az ún. ábrahám- vagy monoteista vallásokhoz tartozik, amelyben a törvények betartásán, a helyes cselekedeteken van a

A Kába-szentély és -mecset az iszlám legfontosabb kultikus helye

hangsúly. Az iszlám 1400 éves története során mindig szorosán érintkezett a kereszténységgel, hol küzdött ellene, hol békésen együtt éltek. Mohamed nemcsak vallás-, hanem államalapító is volt, nemcsak próféta, de hadvezér is. Ezért az iszlámnak már a keletkezésétől fogva sajátossága – ami majd csak a modernizáció korában válik problematikusává –, hogy benne a vallási és az államügyek nincsenek szétválasztva; a muszlim világban nem valósult meg a szekularizáció. Mohamed próféta az Arab-félszigeten találkozott monofizita, nesztorianus és feltehetőleg ariánus vándor prédikátorokkal is. Emellett Mekkában és Medinában jelentős zsidó közösség élt, így a Korán „Írás népeinek” titulálja a keresztényeket és a zsidókat.

Az „iszlám” arab szó, feltétlen odaadást, belenyugvást, megbékélést jelent; ugyanaz a töve, mint a „szalám” (béke) szónak, vallási értelemben pedig Istennek való teljes alávetettséget, feltétlen odaadást jelent.

Az iszlám Nyugaton

Az iszlám több mint másfél milliárd ember vallása. Az iszlám nem egységes, legalább annyira sokszínű, mint a kereszténység. Két fő ága van: a fősodor szunnita, a hívek közel 90%-a tartozik ide, és a maradék 10% síita. (A szufi szerzetesek, hívek számára vonatkozóan nincs megbízható adat.) Az iszlám vallási ellenzékét is két nagy csoportba sorolhatjuk. Egyrészt az iszlamista, radikális ellenzékre, akik fundamentalista alapon elleneznek minden újítást. Arányuk kb. 10% lehet. Másrészt Nyugaton, így Európában is egyre nagyobb hangot kap a reformista ellenzék, akik az iszlám keretein belül, nyugati mintára keresik a változásokat az új kihívásokra. A muszlim reformátorokról bővebben a Keresztény Magvető 2009/2. számában közöltem egy tanulmányt.

Nyugat-Európában is érzékelhető az iszlám modern megújulása, ezt bizonyítja a Svájcban született, Oxfordban tanító Tariq Ramadan, vagy a németországi Bassam Tibi munkássága, akik a felvilágosult nyugati iszlámot képviselik, a zsidó-keresztény Európa (tágabb értelemben a „Nyugat”) és az iszlám világának megbékélését hirdetik. Az európai muszlim közösségekben mind többen értenek velük egyet. Tariq Ramadan a hangoskodó, szélsőséges iszlamista erőket kisebbségnek nevezte, szerinte az európai muszlimok többsége reform- és beilleszkedéspárti, és elfogadja a szekularizmust. Az iszlámban zajló megújulási mozgalom csakis belülről lehet eredményes. Az említett hittudósok nem a más vallásúakat, hanem saját vallásukon belül a fundamentalista szélsőséget tartják a legvesélyesebbnek. Hirdetik az emberi jogok tiszteletben tartását, a nők egyenjogúságát, a demokrácia intézményeinek üdvös voltát. Az iszlám és a Nyugat akkor lesz képes kommunikálni egymással, ha mindkét oldalon őszinte, párbeszédre nyitott képviselők ülnek. Ez a folyamat megkerülhetetlen az Európai Unióban élő 35 millió muszlim polgár miatt is.

Nemcsak az iszlám, hanem a kereszténység palettáján is éles törésvonal húzódik a fundamentalistáktól a liberálisokig terjedő skála két végpontja között. A

Vallások egymás mellett

fundamentalizmus az életet a vallás fundamentumaihoz cövekelni kívánó, a vallás alapjaiba, mint végső tekintélybe vetett hitet jelenti a követeléssel, hogy e vallási eszményeknek jogi érvényt is szerezzenek. A fundamentalisták saját vallásuk szent iratait szó szerint értelmezik és tévedhetetlennek tartják. A fundamentalista fanatikuskok akár háborúzni is képesek hitigazságaiért, visszautasítják a racionális gondolkodást, a kizárólagosság elvét vallják, és elítélik azokat, akik másként gondolkodnak.

A párbeszéd: a jövő fundamentuma

A párbeszéd a közeledés egyik szükséges feltétele. Nélkülözhetetlen a konfliktusok tisztázása, megoldása során. Az együttélés elképzelhetetlen a vallásközi

Vallásközi párbeszéd: a törökországi Chakmakban a helyi imám Koránt ajándékoz a kolozsvári keresztény fiataloknak

párbeszéd nélkül. Jelentős különbségek választják el ma mind hittanilag, mind kulturálisan a monoteista világvallásokat. A dialógus nem ezek elfedésére, elta-

gadására, hanem artikulálására, kimondására alkalmas eszköz. Hisz a jövő csakis a bizalmatlanság enyhítésére, felszámolására épülhet. A párbeszéd önmagában nem hoz megoldást. De a párbeszéd kezdeményezése nyitást jelent a másik vallás hívei felé, mely elengedhetetlen feltétele a remélt megoldásnak.

Az iszlámban, a kereszténységben és más világvallásokban egyaránt a mérsékelteknek, a felvilágosultaknak kell meggyőzniük a fundamentalistákat, hogy a hit védelme nem jelenthet kizárólagosságot, s nem szabad erőszakhoz vezetnie. A fanatikus, bigott vallásosság épp vallástalansághoz, a farizeusként hirdetett, de az emberek által be nem tartható és így be sem tartott elvárások a társadalmi problémák el-kezdéséhez, s így valóban erkölcsi romláshoz vezetnek. Csakis a múltjával és önmagával állandóan szembenéző, kritikus, nyitott egyház tud hitelesen megszólalni és átmenteni az alapvető vallási értéket, egyházi tradíciókat, a jövőnek.

Csakis ez lehet a jövő fundamentuma.

447 éve hirdették ki a vallásszabadság törvényét Tordán

Valami volt a levegőben!

BÁLINT RÓBERT ZOLTÁN

*„És kérdik, egyre többen kérdik,
Hebegve, mert végképp nem értik –
Ők, akik örökségbe kapták –:
Ilyen nagy dolog a Szabadság?”
(Márai Sándor: Mennyből az angyal)*

• Megrezegethette valami a transzilván levegőt az idén, hogy oly számos és rangos közönség gyűlt össze ünnepelni január 13-án, a vallásszabadság ünnepén Tordán és Kolozsváron, mint már régen nem. Az egy idő óta teljes méltóságában inkább csak szűkebb unitárius köreinkben megült ünnep újra egyetemes erdélyi értékfelmutatássá vált.

Honnan fújt a friss levegőt hozó szél?

Talán a lélek belső vihara, melyet a véleménysszabadság eltiprásának kegyetlen módja kavart fel bennünk, söpört el bármiféle ódzkodást. S a vele járó kényszer, hogy elhatárolva magunkat a romboló másoktól, megmutassuk, bizonyítsuk: mi nem vagyunk olyanok, mint azok, sosem voltunk. 447 éve már elköteleztük magunkat a türelem és elfogadás eszméje mellett. Törvény révén és emberség által biztosítottuk a vallás- és lelkiismereti szabadságot. Íme, most is itt vagyunk.

Esetleg a zsigeri tiltakozás minden ellen, ami önazonosságunk megélésében korlátoz minket, indított állásfoglalásra. Azon egyszerű tény, hogy nem tudjuk

elviselni azt, ha bárki számára eltiprandó, korlátozandó, elhallgattatandó lenne mindaz, amit képviselünk, akik vagyunk, ahogyan vagyunk. Hirtelen újra a barikád ugyanazon oldalán találtuk magunkat, s úgy állottunk egymás mellé, mint a párizsi békemeneten a másfél milliós tömeg; néha esetlenül tolongva, de alázatosan és meghatódva, mint akik érzik: azzal, hogy egymást védjük, magunkat óvjuk. Az egyéni vagy csoportérdek össze kell fonódjon a közérdekkel, különben otthonaink szívében, ahol a legnagyobb biztonságban érezzük magunkat, komfortzónánkban talál ránk a pusztulás.

Jól érzik, akik érzik: nincs már különbsége, és nincs külön szabadság – sem politikai, sem vallási. Az élet összefonódott hálójában dominóhatásszerű áramlatok ráznak össze és választanak el. Nem lehet kivonulni, elvonulni, bezárkózni, falakat emelni: a világ folyamatai beszívárognak otthonainkba, karnyújtásnyira került a távoli, idegen világ is.

Van olyan pillanat, amikor veszély közvetlen közelsége révén ébred rá az ember: a szabadság – sajátjé és másoké – megőrzése, biztosítása létfontosságú. Úgy érzem, idén január 13-a a szavaknál mélyebbről fakadó, s cselekvésre bíró akaratnak volt a megnyilvánulása, mely a személyes jelenlétén keresztül tett bizonyosságot arról, hogy mindannyiunk számára milyen fontos a (vallás)szabadság.

A vallásszabadság városában

Az ünnepség, a már hagyományossá vált forgatókönyv szerint, Tordán kezdődött. Az istentiszteleten **Nagy László**, az Egyház korábbi főjegyzője mondott beszédet, melyben hangsúlyozta: a 21. század embere számára fontos az emlékezés, a főhajtás azok előtt, akik maradandót alkottak, s akik a 447 évvel ezelőtt a lelkiismereti és vallásszabadság meghonosításával azt üzenik minden kor számára, hogy egymás tisztelete és elfogadása, hibáinkkal és erőnyeinkkel együtt – hiszen mindannyian értéket képviselünk – a ma emberének is kötelessége. De kötelesség a jelhagyás is, az örökség továbbadása: „*Ez a világ nem testálódott / Tegnaphoz húzó, rongy pulyáknak*” (Ady Endre: *A tűz csitolója*). A meghátrálást nem ismerő, bátran cselekvő ember nyerheti meg csak az életet. A zsidókhöz írott levél üzenetével tett hitet amellet, hogy „*nem a meghátrálás emberei vagyunk, hogy elveszünk, hanem a hitéi, hogy életet nyerjünk.*” (10,39).

A szászéki szolgálat után **Bálint Benczédi Ferenc** püspök köszöntötte a templomot betöltő népes gyülekezetet és a vendégeket, hangsúlyozva, hogy az igazság nem valamelyik felekezet kizárólagos tulajdona. Az isteni kinyilatkoztatáshoz mindenkinek joga van. A ma világában nem lehetünk a felekezeti beszűkültség megélői. Ezért fontos most, amikor Európa borzalmakat él meg, figyelmeztetni és példát mutatni egymás tiszteletben tartására. A tordai vallásszabadság törvénye, mint szellemi kincs meghatározó kell legyen mindennapjaikban, hogy türelemmel és bölcsességgel tudjuk meghozni döntéseinket – fogalmazott Egyházunk főpásztor.

A világi méltóságok üdvözlőbeszédei előtt magyar és román nyelven is elhangzott a tordai országgyűlés vallási határozata. **Grezsa István**, a határon átnyúló beruházások ellenőrzéséért felelős miniszteri biztos a Magyar Kormány üdvözlését tolmácsolta, majd **Vákár István**, a Kolozs megyei tanács elnöke és **Tudor**

Jobbágy Júlia és Albert-Nagy Ákos teológiai hallgatók tolmácsolják a vallásszabadság határozatát

Grezsa István miniszteri biztos

Ştefănie tordai polgármester mondottak beszédet. A templomi ünnepséget a Sepsiszentgyörgyről érkezett **Kriza János Dalárda** lélekemelő előadása zárta.

Az ünnepség végeztével a gyülekezet átvonult a Tordai Múzeumba megtekinteni a Körösfői-Kriesch Aladár monumentális festményét, amely a négy és fél évszázada történt eseménynek állít emléket.

Az unitárius csoda

A délután 6 órától kezdődő kolozsvári belvárosi unitárius templomban tartott istentiszteleten **Gyerő Dávid** főjegyző lendületes beszédében megidézte a nagy változások idejének hangulatát, amikor a társadalom- és életformáló erők impulzusai remegtetik meg a levegőt. Mint a 16. századi Erdélyben, amikor a vallás megváltoztatására törekvő szándék, az emberi és erőszakmentességre törekvő lelkület révén létrehozott egy csodát: a lelkiismereti és vallásszabadság kimondását; mely csoda testet öltött unitárius egyházunk szervezetének megformálásában. E csoda és őseink előtti főhajtás mellett a szónok a jelen felé fordította tekintetét, kifejezést adva meggyőződésének, hogy: „*számunkra ma is sok jó munka lehetősége van benne a levegőben!*” A Kárpát-medencei levegőben benne van az unitárius erények újraélesztésének lehetősége, vallási sajátosságaink és értékeink felkínálásának esélye, mint ahogy a befogadásukra való készség is. A lelkiismereti és vallásszabadság vállalása és védelme unitárius csoda! A mindenkor január 13-án a mi dolgunk az, hogy ne csak magyarazzuk, hanem bátortást kapjunk a művelésére – mutatott előre a főjegyző.

Rácz Norbert helyi lelkész köszöntő beszéde után felolvasásra került az 1568. január 13-án, a tordai országgyűlésen elfogadott vallásszabadság törvénye. **Bálint Benczédi Ferenc** unitárius püspök magyar és román nyelven elhangzó üdvözlő szavaiban hangsúlyozta, hogy az alkalom nemcsak az unitárius egyház megalapításának, hanem a vallásszabadság kimondásának is ünnepe. Az Erdélyi Református Egyházke-

rület részéről **Kató Béla** püspök az egyházak diszkriminatív megkülönböztetésének ellenében emelte fel a szavát utalva a Székely Mikó Kollégium visszaállamosítási ügyére. **Kovács Sándor** római katolikus kanonok, főesperes a vallásszabadságot kimondó törvényt békeségteremtő határozatként értékelte. A felszólalások rendjén továbbá **Victor Opaschi** vallásügyi államtitkár, **Greza István** miniszteri biztos, **Mile Lajos** főkonzul, **Horváth Anna** alpolgármester és **Kelemen Hunor**, az RMDSZ elnöke mondtak beszédet. A felszólalók állást foglaltak a lelkiismereti és vallásszabadság biztosításának fontossága mellett. Az ünnepi

beszédek közben **Béres Melinda** és **Márkos Albert**, valamint a **János Zsigmond Unitárius Kollégium Péterfi Gyula Kórusa**, illetve a sepsiszentgyörgyi **Kriza János Dalárda** előadását hallgathatták a jelenlevők. Mind a tordai, mind a kolozsvári ünnepségek végén **Balázs Antal** sepsiszentgyörgyi faragómester az ünnepségek házigazdájának kopjafákat adományozott, amelyekbe a 475 éve született János Zsigmond fejedelem nevét véste be.

Az ünnepség állófogadással fejeződött be az unitárius kollégium dísztermében, ahol **Farkas Emőd** főgondnok köszöntötte az egybegyűlteket.

Egyetemes imahét 2015-ben

A 2015. évi egyetemes ökumenikus imahét központi bibliai része a Jn 4,7-ben található, az alapgondolat pedig: **„Adj innom!”** A Magyar Unitárius Egyház idén is csatlakozik a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa által meghirdetett imahéthez. Az imahét napra lebontott tematikája alább olvasható.

1. nap: Közhírré tétel

Samárián kellett pedig átmennie (Jn 4,4)
 1Móz 24,10–33 Ábrahám és Rebeka a kútnál
 Zsolt 42 Ahogyan a szarvas kívánczik a folyóvízhez
 2Kor 8,1–7 Makedónia gyülekezeteinek adakozása
 Jn 4,1–4 Samárián kellett pedig átmennie

2. nap: Bevándorlás I.

Jézus az úttól elfáradva leült a forrásnál (Jn 4,6)
 1Móz 29,1–14 Jákób és Ráhel a kútnál
 Zsolt 137 Hogyan énekelhetnénk éneket az Úrról idegen földön?
 1Kor 1,10–18 Mindenki így beszél köztetek: „Én Pálé vagyok, én Apollósé.”
 Jn 4,5–6 Jézus az úttól elfáradva...

3. nap: Bevándorlás II.

„Nincs férjem” (Jn 4,17)
 2 Kir 17,24–34 Assíria meghódította Samáriát
 Zsolt 139,1–12 „Uram, te megvizsgálász és ismeresz engem.”
 Róm 7,1–4 „Meghaltatok a törvény számára a Krisztus teste által.”
 Jn 4,16–19 „Nincs férjem.”

4. nap: Lemondás

Az asszony pedig otthagyta korsóját (Jn 4,28)
 1Móz 11,31–12,4 Isten megígéri Ábrámnak, hogy nagy néppé teszi és megáldja
 Zsolt 23 Az Úr az én pásztorem
 ApCsel 10,9–20 „Amit Isten megtisztított, azt te ne mondd tisztátalannak.”
 Jn 4,25–28 Az asszony pedig otthagyta korsóját

5. nap: Kinyilatkoztatás

Merítődényed sincs, a kút is mély (Jn 4,11)
 1Móz 46,1–7 Isten így szólt Jákobhoz: Ne félj lemenni Egyiptomba!
 Zsolt 133 Ó, mily szép és mily gyönyörűséges, ha a testvérek egyetértésben élnek!
 ApCsel 2,1–11 A pünkösöd napja
 Jn 4,7–15 „Merítődényed sincs, a kút is mély”

6. nap: Bizonyosság I.

Jézus így válaszolt neki: „Aki abból a vízből iszik, amelyet én adok neki, soha többé meg nem szomjazik, mert örök életre buzó víz forrásává lesz benne.” (Jn 4,14)
 2Móz 2,15–22 Mózes Midján kútjánál
 Zsolt 91 Azok éneke, akiknek az Úr a menedék
 1Jn 4,16–21 A teljes szeretet kiűzi a félelmet
 Jn 4,11–15 „Örök életre buzó víz forrásává lesz benne.”

7. nap: Bizonyosság II.

„Adj innom” (Jn 4,7)
 4Móz 20,1–11(13) Izrael fiai a Cin pusztában
 Zsolt 119,10–20 „Ígédről nem feledkezem meg”
 Róm 15,2–7 „Az Isten adja meg nektek, hogy egyetértés legyen közöttetek”
 Jn 4,7–15 „Adj innom”

8. nap: Tanúságtétel

Sokan hittek benne az asszony szava miatt (Jn 4,39)
 2Móz/Kiv 3,13–15 Mózes az égő csipkebokornál
 Zsolt 30 Az Úr életben tart minket
 Róm 10,14–17 „Milyen kedves azoknak a jövele, akik az evangéliumot hirdetik!”
 Jn 4,27–30.39–40 Sokan hittek benne az asszony szava miatt

HITFORRÁS

Úgy érzem, hogy Isten a kiáradó szeretet

Szabó Zoltán, életművésze néven Kobra, akkor került Udvarhelyszék, majd a világ magyarsága látószögébe, amikor másfél éve, 2013 júniusában nekiindult földkörüli bicikliútjának. Mindnyájunknak Kőrösi Csoma Sándor és az ő útját végigjáró Baktay Ervin jutott eszébe. Szívünkben a nagy boldogság mellett egy kis szorongás is ecetesedett: Mi lesz, ha nem tér haza? Mi lesz, ha ottmarad egy buddhista kolostorban önszántából? Mi lesz, ha meggyilkolják, mi lesz, ha valamilyen titokzatos keleti láz magával ragadja? A hála mély érzésével rebegtünk el egy köszönömöt a Mindenható felé, amikor 2014 októberében megérkezett szülővárosába, Székelyudvarhelyre. Azóta szinte naponta keresik különböző sajtóorgánumok, mindenki interjút akar vele készíteni, az iskolák és a fiatalokkal foglalkozó civil szervezetek egyre-másra hívják előadást tartani: saját magáról, az élethez való viszonyáról és arról a titokzatos tudásról, ami egy embert ilyen különleges teljesítményre sarkall. Az interjút Székely Kinga Réka készítette.

• Lehet-e hit nélkül élni?

Lehet, de nem érdemes. Az igaz, hogy az istenkeresés, legalábbis az én esetemben, a kétellyel kezdődött. Édesanyám református, édesapám unitárius, és jó székelyföldi szokás szerint a három testvér osztozik a református és unitárius keresztségen. Gyermekkoromban unitáriusnak kereszteltek, jártam vallásórákra, konfirmáltam, de nem tartottam szoros kapcsolatot az egyházzal. Amikor a kislányom neveléséről kellett gondoskodnom, akkor kerültem megint közelebb a hithez és a valláshoz.

Unitárius hitemben mindig szerettem a szabadságot. Szerettem és szeretem, hogy nem tilt a tapasztalástól, hanem ki mer engedni a vallási keretek közül, hogy megismerjem a világot, és megtaláljam azt, ami nekem jó benne. Én hiszem, hogy van Isten, és érzem, hogy engemet megsegített. Nekem jó az unitárius vallás, nem választanék más vallást, pedig megismertem a mohamedán, a buddhista és a hindu vallások tanait is. Az unitarizmust a buddhista valláshoz tartom hasonlatosnak, ahol az emberek egymás iránti türelmén, az egyén önmegismerésén, valamint az élet tisztelésén van a hangsúly. Nem azt mondom, hogy én mostmár tökéletesen ismerem Istent, és azt sem mondom, hogy én vagyok a jó hívő ember, sőt azt sem mondom, hogy az unitárius vallás a világ legjobb vallása. De állítom, hogy nekem az unitárius vallás a

lehető legjobb vallás. Sok mohamedánnal találkoztam utam során, náluk nagyon népszerű ez a kérdés: *szerinted melyik vallás az igaz vallás?* Nekik is azt mondtam, és most is azt mondom, hogy az egyén kell érezze, hogy vallása, hite, igaz-e. Nem más kell meg-

mondja, hogy nekem, neked mi az igaz vallás. Én úgy érzem, hogy számomra az unitárius vallás igaz vallás. Segít az életöröm, a boldogság megtalálásában, megélésében.

Én megijedek azoktól az emberektől, akik csak a saját vallásukat tartják igaz vallásnak. Úgy látom, hogy mélyen frusztráltak ezek az emberek, hogy tele vannak félelemmel, és ezért támadnak másokat. Én azt nem tudom és nem is akarom megmagyarázni, hogy Is-

ten jósága hogyan egyeztethető össze a világban történő rosszal. Meggyőződésem, hogy nem Isten akarja a háborúkat, hanem az emberek. Nekem a hitem tetszik, nekem ez a legjobb vallás, de ez nem jelenti azt, hogy engem zavar, ha mások egy más hitet vagy más vallást tartanak a legigazabbnak.

• Milyen a te istenhited?

Én úgy érzem, hogy Isten a kiáradó szeretet. Nem értek egyet azzal, amikor az emberek vagy a papok istenfélelemről beszélnek. Istent nem félni kell, hanem szeretni. Isten nem egy rabszolgatartó, aki megtiltja a kreativitást az embernek, hanem pont fordítva: Isten szabadságra teremtett minket, megismerni a világot, és keresni, remélhetőleg megtalálni a boldogságot. Az ember szabadon dönthet az életéről. Azonban a döntés után már felelősséggel tartozik, hisz a döntést maga hozta, bármi legyen is annak a következménye. Nyilván sokszor hozunk rossz döntéseket, talán mert nincs elég ismeretünk, talán mert nem vagyunk elég bátrak, vagy egyszerűen nem tudjuk, hogy mit akarunk az élettől.

Az ember soha nem szabad feladja álmait, ugyanakkor az álmok racionálisak kell legyenek. Tudom, hogy ez ellentmondás. Tudom, hogy az álom és a ráció látszólag egymásnak ellentétei. Azonban úgy tapasztaltam életemben, hogy minden dologban benne van annak ellentéte is. Mintha feltételez-

nék, mintha kiegészítenék egymást. Én azt a döntést hoztam, hogy nekiindulok és körbeciklizem a földet. Döntéseim egy része kihívás elé állított. Tudatában voltam annak, hogy az egy év alatt, amíg odaleszek, itthon hagyom a vállalkozást, nem találkozhatom olyan sűrűn a leányommal, édesanyámmal, családommal, barátaimmal. Az is megtörténhetett volna, hogy nem tudom végigcsinálni. Én hittem, hogy sikerülni fog, reméltem, hogy Isten megsegít. Úgy éreztem, hogy ez nem egy megvalósíthatatlan álmom, hisz én egész életemben szerettem sportolni. Amíg a határok le voltak zárva, addig minden hétvégén vagy az Almási-barlangban, vagy a Hargitán, vagy a Fogarasi-havasokban túráztam, bicikliztem, sátoroztam. Annyi évtized után úgy éreztem, hogy megvalósíthatom ezt az álmomat. Nem nagyon szeretek beszélni arról, hogy szerintem Isten miképpen segített engem ezen az úton, de azért egy történetet elmondok. Amikor Kínán bicikliztem át, ahol minden kétszeresen nagyobb méretben található, mint bárhol másutt – értsd: kétszer olyan szélesek az utak, kétszer olyan hosszúak a nyergesvontatók –, egyszer egy alagútba torkollott az út. Hosszú volt és lejtős, a kanalizálás rácsa furcsa mód párhuzamos volt az útírányal, a rácsok közötti rész kétszer olyan széles volt, mint a bicikli kereke. A biciklikerek épp ráfért a rácsra, de

életveszélyes volt kimozdulni abból a kerékvágásból. Az alagút egy idő után kanyarodni kezdett, mellem pedig egy hatalmas nyergesvontató került, aki a kanyart szelve mit sem törődött velem. Én próbáltam kifelé húzódní, a fal mellé, amikor megint következett egy ilyen kanálisrács. Most beleesek, gondoltam, de mit ad Isten, azon az egy kanálistetón a rácsok keresztbe álltak, így én is megmenekültem a rácsok közé zuhanástól. A hittől távol élő ember kinevetheti az én történetemet, de én akkor és ott úgy éreztem, hogy Isten azt akarja, hogy folytassam az utam. Különben ott pusztulhattam volna, és nem az volt az egyetlen alkalom.

• **Mi az a három tényező, ami nélkül ez a földkörüli bicikliút nem valósulhatott volna meg?**

Belém szorult egy kevés furfangos székely észjárás. Tudtam, hogy egyedül nem leszek képes ezt az utat finanszírozni, ezért megtaláltam a módját annak, hogy mások is besegítsenek nekem. Bár régóta latolgattam ezt az utat, most éreztem azt, hogy kész vagyok erre, és ezt értsd spirituálisan. Lelkileg és szellemileg éreztem, hogy most vagyok képes ezt az utat végigjárni. Végül pedig nagyon fontos tényező, hogy tudtam, ezt az utat csakis örömmel lehet és kell megtenni. Muszájból, csakazértis nem lehet. Nekem a biciklizés örömförás. Jól esik, ha biciklizhetem, sze-

retem, ha kint vagyok a szabad levegőn. Ugyanakkor szeretek új emberekkel, más kultúrákkal találkozni, bennem nincs előítélet. Én a hagyományos unitárius nyitottságot meg is élelem.

• **Szerinted milyen egyházközség vonzó a mai emberek, a mai fiatalok számára?**

Legyen bensőséges, legyen otthonos. Azt is mondhatnám, hogy legyen kicsi, hogy mindenki találjon benne helyet magának. Ne csak a templom falai között létezzen, hanem nyilvánuljon meg a családi házaknál, sőt a fiatalok számára kint a természetben is. A lelkész menjen ki velük a természetbe, üljenek körbe és beszélgessenek. A lelkésznek legyenek válaszaik a fiatalok által feltett kérdésekre. Ne mondja, hogy nem jó, amit a hívek akarnak, és ne akarja uralni, korlátozni őket. A lelkész nyelvezete legyen egyszerű, közérthető. A lelkész ne a lemondásról beszéljen, ne a beletörődést jelölje meg követendő példának, hanem az életörömről beszéljen. A fiataloknak engedni kell, hogy legyenek fiatalok, ne akarjuk őket túl korán megöregíteni. Ha pedig valakinek fájdalma van, annak adjunk időt, hogy fájdalmát feldolgozhassa. Mindennek adjunk időt, ne sietes-sük, ne erőszakoljuk a dolgokat, hanem legyünk egymáshoz türelmesek.

A beszélgetés alatt kedvenc zöld teájával kínált meg. Valóban különleges illata és íze volt. Akár a beszélgetésnek. Megtiszteltetésnek érezte, hogy egyháza lapja interjút kér tőle. Szabódott, mert úgy érezte, hogy ő semmi különlegesét nem tett, csupán valóra váltotta egyik álmát. Ha valami tanulságot le lehet vonni az ő életéből – mondta –, csupán az, hogy racionálisan kell álmodni, a jó álmom mellett ki kell tartani, de csakis szeretetből. Végezetül pedig hálásan gondolt édesanyjára, akinek az imádságai nélkül bizonyára ez az út sem sikerült volna.

Felébredt a Gondviselés...

...vagy ébredeznek, de az is lehet, hogy soha nem is aludt el, csak Tamási *Tüzet vegyenek!* novelláját vették túl komolyan sokan, amikor arról akart meggyőzni, hogy: „Énlaka felett, a Firtos lova hátán, lehajtott fejjel elaludt a Gondviselés.”

Van úgy, hogy nem szabad elhinnünk, és elhittünk egymással vészjósló gondolatokat, megérzéseket, még ha nagy emberektől származnak is azok, mert elfeledteti velünk, hogy van bennünk erő és tehetség a változtatásra, hogy rengeteg mindenért lehetünk hálásak, hogy életünk szekerének rúdját magunk is irányítjuk, és számtalan ajándékunkban tetten érhető a Gondviselés működése, jelenléte. Ugyanakkor, ha nem vigyázunk, egy negatív gondolat könnyen segít belekényelmesedni egy „ezen már változtatni úgysem lehet” állapotba. Így vagyunk ezzel Énlakán is. Egymást derűlátásra, reményteljes bizakodásra biztatjuk, és igyekszünk levetkőzni azt a félelmet, nyomasztó életérzést, hogy az előregedés, a megfogyatkozott lélekszám, a megüresedett családi

Angyalleső gyermekeink karácsonyi műsora

fészkek, a műveletlen földek számunkra már csak az elmúlás és megsemmisülés vészharangjait kongatják.

Van és lesz itt élet, van és lesz itt építő együttműködés, felelősségvállalás, előrelépés, de legelső feladatunk: hinni és elhinni kell ezt! Az élet lüktetésének bizonyosságai szépen sorakoznak: novemberben az aszszonykórus Dávid Ferenc emlékünnepegyünket gazdagította dalaival, aztán megszervezhettük szépkorú testvéreink tiszteletére az idősek vasárnapját is. Énekel, verssel, szeretetvendégséggel, virággal és rájuk figyéléssel igyekeztünk éreztetni velük, hogy fontosak számunkra. Adventi készülődésünket egy különleges hangulatú, lélekemelő imakönyv-bemutató és imaestette teljesebbé, amikor firtosmartonosi testvéreink is velünk kutatták a gyermekkor imaélményeit, együtt kerestük a választ arra a kérdésre, hogy mit jelent nekünk imádkozni, Istennel beszélgetni. Hálásak vagyunk Székely Kinga Réka, Szász Cserey Katalin és

Sipos Mónika lelkésznőknek, hogy jelenlétükkel, tanúságtételükkel erősítették bennünket.

A színdarabozás egymásra hangolja a fiatalokat

Bár maroknyi az énlaki gyermekcsapat, annál nagyobb a lelkesedés bennük! Karácsony estéjén hat kicsi, angyalleső gyermek verse és éneke teremtette meg az ünnepi örömeztét gyülekezetünk tagjainak szívében. Karácsony harmadnapján, helyi szokás szerint, öregek karácsonyát tartottunk közösségi házunkban, ahol megemlékeztünk azokról is, egy-egy gyertyát gyújtva, akik elköltöztek életünkéből az elmúlt esztendőben. Bár utolsó éveiben nem élt közöttünk, közösségünk életét, annak formálódását nagyban segítette a múltban néhai Török Áron lelkész és Fekete János tanár úr. Jánosi Zita tanárnő kedves, megemlékező szavai felidéztek bennünk e két nagy ember alakját, és együtt adtunk hálát Istennek azért, hogy ők voltak nekünk.

A gyermekekénél nem népesebb az ifjak csapata sem, ám ahol van humor, tenni akarás, áldozatvállalási készség, ott van megmaradás és előrelépés is. Az új esztendő harmadik napján 9 fiatal munkás együttműködésének eredményeként olyan színdarabos bábra került sor Énlakán, ahol a vidám bohózatok, a színészek sikere és a tánchba csalogató talpalávaló lelkesedést és reménységet adott mindnyájunknak: bennünk, közöttünk, alattunk és fölöttünk éber a Gondviselés. Adja Isten, hogy ez a hit és érzés erősödjék bennünk!

NAGY-MÁTÉFI TÍMEA

Kórházlelkészi szolgálat

Buzogány Csoma Csilla

Sepsiszentgyörgy, 0742-512574

Katona Dénes

Székelyudvarhely, 0266-213100

Ferenczi Enikő

Kolozsvár, 0740-063767

Pavelka Attila

Marosvásárhely, 0746-234917

Az Egyházi Képviselő Tanács 2014. október 3-án Kolozsváron tartott ülésének határozatai

Napirend előtt: kezdőáhitat; elnöki megnyitó; a jelenlét számbavétele; a jegyzőkönyvet hitelesítő személyek kijelölése; a tárgysorozat elfogadása

– **34/2014. (2014. X. 3.) számú határozat:** Az EKT egyhangúlag kijelölte az ülés jegyzőkönyvét hitelesítő személyeket: Popa Márta, Dimény József, Csete Árpád.

– **35/2014. (2014. X. 3.) számú határozat:** Az EKT egyhangúlag elfogadta az EKT Elnöksége által javasolt tárgysorozatot.

I. számú tárgykör: A Zsinat és a Főtanács ülésének előkészítése

I/1. számú tárgysorozati pont: Tájékoztatás a zsinati és a főtanácsi tagság egyházkörök közötti elosztásáról

– **36/2014. (2014. X. 3.) számú határozat:** Az EKT 6 (hat) támogató szavazat mellett 11 (tizenny) nemleges és 8 (nyolc) tartózkodó szavazattal elutasította a Székelyudvarhelyi Unitárius Egyházkör Tanácsa óvásának befogadását a zsinati és főtanácsi helyek elosztása tárgyában.

– **37/2014. (2014. X. 3.) számú határozat:** Az EKT 17 (tizenhét) támogató szavazattal, 5 (öt) nemleges és 5 (öt) tartózkodó szavazat mellett tudomásul vette az EKT Elnökségének 2014. szeptember 20-án hozott határozatát a zsinati és főtanácsi képviselői helyek egyházkörök közötti elosztásáról.

I/2. számú tárgysorozati pont: Tájékoztatás a főhatósági jelölőbizottság ülésének összehívásáról

– **38/2014. (2014. X. 3.) számú határozat:** Az EKT egyhangúlag tudomásul vette a főhatósági jelölőbizottság 2014. november 12-i ülésének összehívásáról szóló tájékoztatást, valamint az EKT Elnökségének ajánlását a főtisztségviselő-jelöltek bemutatkozó fórumaira vonatkozóan.

I/3. számú tárgysorozati pont: Tájékoztatás az egyházközi közgyűlések általi választások előkészítéséről

– **39/2014. (2014. X. 3.) számú határozat:** Az EKT egyhangúlag tudomásul vette az egyházközi közgyűlések általi választások előkészítéséről szóló tájékoztatást.

I/4. számú tárgysorozati pont: A Zsinat által felszentelendő lelkészek jegyzékének elfogadása

– **40/2014. (2014. X. 3.) számú határozat:** Az

EKT 2 (két) tartózkodással elfogadta a felszentelendő lelkészek jegyzékének kiegészítését Vagyas Attilával.

– **41/2014. (2014. X. 3.) számú határozat:** Az EKT egyhangúlag elfogadta a Zsinat 2014. december 6-i ülésén felszentelendő lelkészek jegyzékét: Varró Bodoczi Barna, Bodor Lidia Emese, Csécs Márton Lőrinc, Fülöp Júlia, Márkos Hunor Elemér, Tófalvi Tamás, Vass Károly, Lőrinczi Levente, Major László, Nagy-Mátéfi Tímea, Molnár Imola, Vagyas Attila.

II. számú tárgykör: A főhatósági szintű hivatalok tevékenysége

II/5. számú tárgysorozati pont: Jelentés a Püspöki Hivatal tevékenységéről

– **42/2014. (2014. X. 3.) számú határozat:** Az EKT egyhangúlag elfogadta a Püspöki Hivatal tevékenységéről szóló jelentést.

II/6. számú tárgysorozati pont: Jelentés a Püspöki Vízitáció kiszállásairól

– **43/2014. (2014. X. 3.) számú határozat:** Az EKT egyhangúlag elfogadta a Püspöki Vízitáció legutóbbi kiszállásairól és vizsgálatairól szóló jelentést (Budapesti Bartók Béla Unitárius Egyházközség, 2014. április 12–13., illetve Csíkszeredai Unitárius Egyházközség, 2014. május 24–25.).

II/7. számú tárgysorozati pont: A magyarországi egyházkerület hatóságainak kérése a Főhatósági Vizsgálószerék kiszállására a győri székhelyű Észak-Dunántúli Unitárius Szórványegyházközségbe

– **44/2014. (2014. X. 3.) számú határozat:** Az EKT egyhangúlag hozott határozatával felszólítja Sándor Gyula Mátyás lelkészt az egyházkerületi vizsgálószerék Észak-Dunántúli Unitárius Szórványegyházközségre vonatkozó meghagyásainak maradéktalan teljesítésére 2014. október 31-ig, továbbá megbízza az egyházkerület illetékes hatóságait és szerveit az egyházi rend és fegyelem helyreállításához szükséges intézkedések megtételére az Észak-Dunántúli Unitárius Szórványegyházközség működését illetően.

III. számú tárgykör: A közigazgatási ügyosztály tevékenysége

III/8. számú tárgysorozati pont: Jelentés a közigazgatási ügyosztály tevékenységéről

– **45/2014. (2014. X. 3.) számú határozat:** Az EKT egyhangúlag elfogadta a közigazgatási ügyosztály tevékenységéről és a feladatkörébe tartozó egyházkormányzati ügyek alakulásáról szóló jelentést.

III/9. számú tárgysorozati pont: Az Alsófelső-szentmihályi Unitárius Egyházközség kérése 0,0399 hektár földterület eladásának jóváhagyására

– **46/2014. (2014. X. 3.) számú határozat:** Az EKT 1 (egy) tartózkodással jóváhagyta az Alsófelső-szentmihályi Unitárius Egyházközség kérését 0,0399 hektár földterület eladása tárgyában.

III/10. számú tárgysorozati pont: Andorkó Ferenc, Máthé Sándor és Kotecz József kérése nyugdíjazásuk elhalasztásának jóváhagyásáról

– **47/2014. (2014. X. 3.) számú határozat:** Az EKT 1 (egy) támogató szavazat és 4 (négy) tartózkodás mellett elutasította azt az indítványt, hogy a nyugdíjba vonulás elhalasztása tárgyában történő szavazások név szerintiek legyenek.

– **48/2014. (2014. X. 3.) számú határozat:** Az EKT 12 (tizenkét) támogató szavazattal, 5 (öt) ellenszavazat és 6 (hat) tartózkodás mellett elhatározta, hogy a nyugdíjba vonulás elhalasztása tárgyában történő szavazások módozata titkos lesz.

– **49/2014. (2014. X. 3.) számú határozat:** Az EKT egyhangúlag kinevezte az alkalmi szavazatszámoló bizottság tagjait: Kolumbán Gábor, dr. Sándor Krisztina és Vónya László.

– **50/2014. (2014. X. 3.) számú határozat:**

(I.) – Az EKT 19 (tizenkilenc) támogató szavazattal, 4 (négy) ellenszavazat és 1 (egy) tartózkodás mellett jóváhagyta Andorkó Ferenc kérelmét nyugdíjba vonulása elhalasztása tárgyában.

(II.) – Az EKT 17 (tizenhét) támogató szavazattal, 6 (hat) ellenszavazat és 1 (egy) tartózkodás mellett jóváhagyta Máthé Sándor kérelmét nyugdíjba vonulása elhalasztása tárgyában.

(III.) – Az EKT 14 (tizennégy) támogató szavazattal, 8 (nyolc) ellenszavazat és 2 (két) tartózkodás mellett jóváhagyta Kotecz József kérelmét nyugdíjba vonulása elhalasztása tárgyában.

Az alkalmi szavazatszámoló bizottság jegyzőkönyve az EKT-ülés jegyzőkönyvének mellékletét képezi.

V. A hitéleti, missziói és nevelési ügyosztály tárgyköre

V/a. Hitéleti és missziói ügyek

V/11. számú tárgysorozati pont: Jelentés az ügyosztály hitéleti és missziói részlegének tevékenységéről, valamint a feladatkörébe tartozó egyházkormányzati ügyek alakulásáról

– **51/2014. (2014. X. 3.) számú határozat:** Az EKT 1 (egy) tartózkodással elfogadta a hitéleti és missziói ügyekről szóló előadó-tanácsosi jelentést.

V/12. számú tárgysorozati pont: Beszámoló a Teológiai és Szakképesítési Bizottság 2014. július 14-i üléséről

– **52/2014. (2014. X. 3.) számú határozat:** Az EKT egyhangúlag elfogadta a Teológiai és Szakképesítési Bizottság 2014. július 14-i üléséről szóló beszámolót.

V/13. számú tárgysorozati pont: Beszámoló a Média- és Kiadóbizottság 2014. október 2-i üléséről

– **53/2014. (2014. X. 3.) számú határozat:** Az EKT 1 (egy) tartózkodással a soron következő ülésére halasztotta a Média- és Kiadóbizottság 2014. október 2-i üléséről szóló beszámoló megtárgyalását.

V/b. Valláserkölcsei-nevelési ügyek

V/14. számú tárgysorozati pont: Jelentés az ügyosztály valláserkölcsei-nevelési részlegének tevékenységéről, valamint a feladatkörébe tartozó egyházkormányzati ügyek alakulásáról

– **54/2014. (2014. X. 3.) számú határozat:** Az EKT egyhangúlag elfogadta a valláserkölcsei-nevelési ügyekről szóló előadó-tanácsosi jelentést.

VI. Az oktatási ügyosztály tárgyköre

VI/15. számú tárgysorozati pont: Jelentés az ügyosztály tevékenységéről és a feladatkörébe tartozó egyházkormányzati ügyek alakulásáról

– **55/2014. (2014. X. 3.) számú határozat:** Az EKT 1 (egy) tartózkodással elfogadta az oktatási ügyosztály tevékenységéről és a feladatkörébe tartozó egyházkormányzati ügyek alakulásáról szóló jelentést.

– **56/2014. (2014. X. 3.) számú határozat:** Az EKT 2 (két) támogató szavazat mellett elutasította Török István esperes módosító indítványát a professzori kinevezésekhez gratuláló határozat-tervezettel kapcsolatban.

– **57/2014. (2014. X. 3.) számú határozat:** Az EKT egyhangúlag hozott határozattal gratulált dr. Rezi Elek rektor úrnak a professzori karrierjében történt előrelépéshez, életére és munkájára Isten áldását kérve.

IV. számú tárgykör: A fejlesztési ügyosztály tárgyköre

IV/16. számú tárgysorozati pont: Jelentés a fejlesztési ügyosztály tevékenységéről és a feladatkörébe tartozó egyházkormányzati ügyek alakulásáról

– **58/2014. (2014. X. 3.) számú határozat:** Az EKT 1 (egy) ellenszavazat és 3 (három) tartózkodás mellett elhatározta, hogy a 2015. évi első ülésén napirendre tűzi a sarkalatos teológiai–társadalmi és közéleti–társadalmi kérdésekben történő egyházi állásfoglalások előkészítését.

– **59/2014. (2014. X. 3.) számú határozat:** Az EKT egyhangúlag elfogadta a fejlesztési ügyosztály tevékenységéről és a feladatkörébe tartozó egyház-kormányzati ügyek alakulásáról szóló jelentést.

IV/17. számú tárgysorozati pont: Az EKT Elnöksége 67/2014. (VII. 30.) számú határozatának jóváhagyása Elekes Botond egyházkerületi főgondnok Főtanácshoz intézett fellebbezése tárgyában

– **60/2014. (2014. X. 3.) számú határozat:** Az EKT 2 (két) tartózkodással hozott határozatával – az EKT Elnökségének 67/2014. (VII. 30.) számú határozata alapján – hatályon kívül helyezte az EKT 95/2013. (2013. XII. 6.) számú határozatát, és ezzel együtt a Főhatósági Vizsgálószerző Székelyderzsi Unitárius Egyházközösségbeli vizsgálatának folyamatát lezártak tekinteti.

VII. számú tárgykör: A gazdasági ügyosztály tárgyköre

VII/18. számú tárgysorozati pont: Jelentés a gazdasági ügyosztály tevékenységéről és a feladatkörébe tartozó egyház-kormányzati ügyek alakulásáról

– **61/2014. (2014. X. 3.) számú határozat:** Az EKT egyhangúlag elfogadta a gazdasági ügyosztály tevékenységéről és a feladatkörébe tartozó egyház-kormányzati ügyek alakulásáról szóló jelentést, valamint a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság javaslatát, ami alapján az unitárius vallási turizmus helybeli feltételeinek kialakítását, fejlesztését és népszerűsítését célzó pályázati kiírás 2015-ben jelenjen meg, az egyházi turisztikai értékleltár alapján, és a részmunka-

idős vallási turisztikai munkakör (félállás) betöltését követően.

VII/20. számú tárgysorozati pont: A Protestáns Teológiai Intézet Rektori Hivatalának kérése az Intézet pótköltségvetésének elfogadására

– **62/2014. (2014. X. 3.) számú határozat:** Az EKT 1 (egy) tartózkodással hozott határozatával jóváhagyta a Protestáns Teológiai Intézet 2014. évi pótköltségvetését, amely az EKT-ülés jegyzőkönyvének mellékletét képezi.

VII/21. számú tárgysorozati pont: Az Énlaki Unitárius Egyházközösség kérése földterület hosszútávú bérbeadásának jóváhagyására

– **63/2014. (2014. X. 3.) számú határozat:** Az EKT egyhangúlag hozott határozatával jóváhagyta az Énlaki Unitárius Egyházközösség kérését 10 ár terület 49 évre szóló bérbeadására az etédi önkormányzatnak ravatalozó építése céljából.

A fentiek hitelül:

Nagy László s. k.
(főjegyző)

Szabó László s. k.
(fejlesztési előadó-tanácsos,
a főhatósági határozatok
tárának szerkesztője)

Az ülés jegyzőkönyvének mellékletei:

– 1. számú melléklet: *Óvás az EKT Elnökségének 775/2014-es körlevélben jelzett döntése ellen (A Székelyudvarhelyi Unitárius Egyházkör Tanácsának óvása a zsinati és főtanácsi helyek elosztása tárgyában).*

– 2-3. számú mellékletek: Andorkó Ferenc, Máthé Sándor és Kotecz József nyugdíjazásának elhalasztása tárgyában elrendelt szavazás jegyzőkönyve, valamint a szavazólap mintapéldánya.

– 4. számú melléklet: A Protestáns Teológiai Intézet 2014. évi pótköltségvetése.

Az Egyházi Képviselő Tanács 2014. november 21-én Kolozsváron tartott ülésének határozatai

Napirend előtt: kezdőáhitat; elnöki megnyitó; a jelenlét számbavétele; a jegyzőkönyvet hitelesítő személyek kijelölése; a tárgysorozat elfogadása

– **64/2014. (2014. XI. 21.) számú határozat:** Az EKT egyhangúlag kijelölte az ülés jegyzőkönyvét hitelesítő személyeket: Vónya László, Lőrinczi Lajos, Török István.

– **65/2014. (2014. XI. 21.) számú határozat:** Az EKT egyhangúlag elfogadta az EKT Elnöksége által javasolt tárgysorozatot.

I. számú tárgykör: A Zsinat és a Főtanács ülésének előkészítése

I/1. számú tárgysorozati pont: Tájékoztatás a Zsinat és a Főtanács soron következő ülésének hivatali és szervezési előkészítéséről

– **66/2014. (2014. XI. 21.) számú határozat:** Az EKT egyhangúlag elfogadta a tájékoztatást a Zsinat és a Főtanács soron következő ülésének hivatali és szervezési előkészítéséről.

I/2. számú tárgysorozati pont: Tájékoztatás a főhatósági jelölőbizottság 2014. november 12-i ülésének lezajlásáról és az előzetes jelöltállítással kapcsolatos további intézkedésekről

– **67/2014. (2014. XI. 21.) számú határozat:** Az EKT egyhangúlag elfogadta a tájékoztatást a főhatósági jelölőbizottság 2014. november 12-i ülésének lezajlásáról és az előzetes jelöltállítással kapcsolatos további intézkedésekről.

I/3. számú tárgysorozati pont: A Főtanács 2014. december 5-i ülése tárgysorozatának előkészítése

– **68/2014. (2014. XI. 21.) számú határozat:** Az EKT egyhangúlag elfogadta a Főtanács 2014. december 5-i ülésére ajánlott tárgysorozat-tervezetet, amely az EKT-ülés jegyzőkönyvének mellékletét képezi.

I/4. számú tárgysorozati pont: A Zsinat 2014. december 6-i ülése tárgysorozatának előkészítése

– **69/2014. (2014. XI. 21.) számú határozat:** Az EKT egyhangúlag elfogadta a Zsinat 2014. december 6-i ülésére ajánlott tárgysorozat-tervezetet, amely az EKT-ülés jegyzőkönyvének mellékletét képezi.

I/5. számú tárgysorozati pont: Tájékoztatás az egyházköri közgyűlések általi választások lezajlásáról

– **70/2014. (2014. XI. 21.) számú határozat:** Az EKT 9 (kilenc) támogató szavazat mellett, 13 (tizenhárom) ellenszavazattal és 7 (hét) tartózkodással elutasította az EKT Elnöksége 110/2014. (XI. 13.) számú határozatának megerősítését, amivel az Elnökség elrendelte a Székelyudvarhelyi Unitárius Egyházkör rendkívüli közgyűlésének összehívását 2014. november 29-i határidővel az egyházkör zsinati és főtanácsi képviselőinek megválasztása céljából.

– **71/2014. (2014. XI. 21.) számú határozat:** Az EKT 14 (tizennégy) támogató szavazat mellett, 11 (tizennyeg) ellenszavazattal és 4 (négy) tartózkodással elutasította a Székelyudvarhelyi Unitárius Egyházkör

2014. október 25-i közgyűlésének I. számú választólappal kifejezett szavazatok 2014. november 10-én történt újraszámolásának eredményét.

– **72/2014. (2014. XI. 21.) számú határozat:** Az EKT 15 (tizenöt) támogató szavazattal, 4 (négy) ellenszavazat és 10 (tíz) tartózkodás mellett a Székelyudvarhelyi Unitárius Egyházkör Közgyűlésének hatáskörébe utalja annak eldöntését, hogy az egyházkör zsinati és főtanácsi képviselőinek megválasztását illetően elfogadja-e (1) az I. számú választólapon kifejezett szavazatok tárgyában a 2014. október 25-i közgyűlésen kihirdetett eredményt vagy (2) az I. számú választólapon kifejezett szavazatok 2014. november 10-én történt újraszámolásának eredményét, vagy (3) a 2014. november 27-re összehívott közgyűlés keretében választja meg az egyházkör zsinati és főtanácsi képviselőit.

I/6. számú tárgysorozati pont: Tiszteletbeli keblitanácsosi cím adományozása Vékás Domokosnénak és Tárkány Imrénének

– **73/2014. (2014. XI. 21.) számú határozat:** Az EKT egyhangúlag hozott határozattal támogatólag terjeszti a Főtanács elé a Magyarországi Egyházkerület Közgyűlésének javaslatát Vékás Domokosné (Budapest) és Tárkány Imréné (Budapest) tiszteletbeli keblitanácsosi címben részesítésére.

II. számú tárgykör: A főhatósági szintű hivatalok tevékenysége

II/7. számú tárgysorozati pont: Jelentés a Püspöki Hivatal tevékenységéről

– **74/2014. (2014. XI. 21.) számú határozat:** Az EKT egyhangúlag elfogadta a Püspöki Hivatal tevékenységéről szóló jelentést.

II/8. számú tárgysorozati pont: Jelentés a Püspöki Vizitáció 2014. október 18–19-i kiszállásáról

– **75/2014. (2014. XI. 21.) számú határozat:** Az EKT egyhangúlag elfogadta a Püspöki Vizitáció 2014. október 18–19-i kiszállásáról (Marosvásárhely–Bolyai téri Unitárius Egyházközség) szóló jelentést.

III. számú tárgykör: A közigazgatási ügyosztály tárgyköre

III/9. számú tárgysorozati pont: Jelentés a közigazgatási ügyosztály tevékenységéről

– **76/2014. (2014. XI. 21.) számú határozat:** Az EKT egyhangúlag elfogadta a közigazgatási ügyosztály tevékenységéről és a feladatkörébe tartozó egyházkormányzati ügyek alakulásáról szóló jelentést.

– **77/2014. (2014. XI. 21.) számú határozat:** Az EKT egyhangúlag hozott határozattal kifejezi köszönetét az amerikai egyesült államokbeli nyugdíjas unitárius–univerzalista lelkészek segélyszervezetének,

amiért az erdélyi nyugalmazott unitárius lelkészeket és lelkész-özvegyeket évenkénti rendszerességgel számmottevő pénzsegélyben részesítik.

III/10. számú tárgysorozati pont: Az Egyház 2015. évi központi ülésezési terve és rendezvény-naptárja

– **78/2014. (2014. XI. 21.) számú határozat:** Az EKT egyhangúlag elfogadta a Magyar Unitárius Egyház 2015. évi központi ülésezési tervét és rendezvény-naptárját, amely az ülés jegyzőkönyvének mellékletét képezi.

III/11. számú tárgysorozati pont: Az Egyház 2015. évi központi kiadói terve

– **79/2014. (2014. XI. 21.) számú határozat:** Az EKT egyhangúlag elfogadta a Magyar Unitárius Egyház 2015. évi központi kiadói tervét, amely az ülés jegyzőkönyvének mellékletét képezi.

IV. számú tárgykör: A fejlesztési ügyosztály tárgyköre

IV/12. számú tárgysorozati pont: Jelentés a fejlesztési ügyosztály tevékenységéről és a feladatkörébe tartozó egyházkormányzati ügyek alakulásáról

– **80/2014. (2014. XI. 21.) számú határozat:** Az EKT egyhangúlag elfogadta a fejlesztési ügyosztály tevékenységéről és a feladatkörébe tartozó egyházkormányzati ügyek alakulásáról szóló jelentést.

IV/13. számú tárgysorozati pont: Az EKT Elnöksége által elfogadott, illetve javasolt jogszabály-pontosítások véleményezése (a főtanácsi ülés előkészítéseként)

– **81/2014. (2014. XI. 21.) számú határozat:** Az EKT egyhangúlag hozott határozattal támogatólag terjeszti a Főtanács elé az EKT Elnöksége által elfogadott, illetve javasolt jogszabály-pontosításokat, amelyeket a Főhatósági Hivatal Fejlesztési ügyosztályának Ad 940/2014. szám alatt iktatott, 2014. november 14-i keltezésű előterjesztése tartalmaz.

IV/14. számú tárgysorozati pont: Az egyháztársadalmi szervezetek (ODFIE, UNOSZ, Gondviselés Segélyszervezet), valamint az EKT Elnöksége közötti keretszerződések jóváhagyása

– **82/2014. (2014. XI. 21.) számú határozat:** Az EKT 18 (tizennyolc) támogató szavazattal, 1 (egy) ellenszavazattal és 6 (hat) tartózkodással elhatározta, hogy az Országos Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet és az EKT Elnöksége közötti keretszerződés-tervezet 14. § (5) alapváltozatában „A felek felelősséget vállalnak (...)” szövegrész a következőképpen módosul: „A felek kötelezettséget vállalnak (...)”.

– **83/2014. (2014. XI. 21.) számú határozat:** Az EKT 13 (tizenhárom) támogató szavazattal, 1 (egy) ellenszavazattal és 10 (tíz) tartózkodással elhatározta, hogy az Országos Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet és az EKT Elnöksége közötti keretszerződés-tervezetében a 14. § (2) alapváltozata („Az illetékes egyházi hatóságok kötelező módon egyeztetnek az ODFIE Elnökségével ezen állások létrehozásáról, a munkakörök meghatározásáról és azok betöltéséről.”) a következőképpen módosul: „Az illetékes egyházi hatóságok az ODFIE Elnökségével egyetértésben intézkednek ezen állások létrehozásáról, a munkakörök meghatározásáról és azok betöltéséről.”

– **84/2014. (2014. XI. 21.) számú határozat:** Az EKT 20 (húsz) támogató szavazattal, 2 (két) tartózkodással mellett jóváhagyta a *Keretszerződés az Országos Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet Magyar Unitárius Egyházon belüli jogállásáról, küldetéséről, általános felügyeletéről, valamint az illetékes egyházi hatóságokkal való együttműködéséről* című szerződést, amely az ülés jegyzőkönyvének mellékletét képezi.

– **85/2014. (2014. XI. 21.) számú határozat:** Az EKT 1 (egy) tartózkodással mellett elhatározta, hogy az Unitárius Nők Országos Szövetsége és az EKT Elnöksége közötti keretszerződés-tervezet 13. §-ének alapváltozata kiegészül a következőképpen: „Az Egyház és az UNOSZ együttműködik az egyetemes egyházi képviselő bizottságában a Lókodi Kiss Rozália Ökumenikus Öregotthon kuratóriumában, valamint az *Unitárius Közlöny Nők Világa* rovatának közös szerkesztésében.”

– **86/2014. (2014. XI. 21.) számú határozat:** Az EKT 1 (egy) tartózkodással mellett jóváhagyta a *Keretszerződés az Unitárius Nők Országos Szövetsége Magyar Unitárius Egyházon belüli jogállásáról, küldetéséről, általános felügyeletéről, valamint az illetékes egyházi hatóságokkal való együttműködéséről* című szerződést, amely az ülés jegyzőkönyvének mellékletét képezi.

– **87/2014. (2014. XI. 21.) számú határozat:** Az EKT 13 (tizenhárom) támogató szavazattal mellett, 6 (hat) ellenszavazattal és 10 (tíz) tartózkodással elutasította a Gondviselés Segélyszervezet és az EKT Elnöksége közötti keretszerződés-tervezet vitájának elhatalasítására vonatkozó javaslatot.

– **88/2014. (2014. XI. 21.) számú határozat:** Az EKT 20 (húsz) támogató szavazattal, 4 (négy) ellenszavazattal és 3 (három) tartózkodással elhatározta, hogy a Gondviselés Segélyszervezet és az EKT Elnöksége közötti keretszerződés-tervezet 14. § (5) alapváltozatában „A felek felelősséget vállalnak (...)” szövegrész a következőképpen módosul: „A felek kötelezettséget vállalnak (...)”.

– **89/2014. (2014. XI. 21.) számú határozat:** Az EKT 22 (huszonkét) támogató szavazattal, 2 (két) ellenszavazattal és 3 (három) tartózkodással mellett jóváhagyta a *Keretszerződés a Gondviselés Segélyszervezet Magyar*

Unitárius Egyházon belüli jogállásáról, küldetéséről, általános felügyeletéről, valamint az illetékes egyházi hatóságokkal való együttműködéséről című szerződést, amely az ülés jegyzőkönyvének mellékletét képezi.

V. A hitéleti, missziói és nevelési ügyosztály tárgyköre

V/a. Hitéleti és missziói ügyek

V/15. számú tárgysorozati pont: Jelentés az ügyosztály hitéleti és missziói részlegének tevékenységéről, valamint a feladatkörébe tartozó egyházkormányzati ügyek alakulásáról

– **90/2014. (2014. XI. 21.) számú határozat:** Az EKT egyhangúlag elfogadta a hitéleti és missziói ügyekről, valamint a feladatkörébe tartozó egyházkormányzati ügyek alakulásáról szóló előadó-tanácsosi jelentést.

V/16. számú tárgysorozati pont: Beszámoló a Média- és Kiadóbizottság 2014. október 2-i üléséről

– **91/2014. (2014. XI. 21.) számú határozat:** Az EKT egyhangúlag elhatározta, hogy soron következő ülésén meghozza a szükséges döntéseket az új vallástankönyvek kiadásának előkészítése tárgyában.

– **92/2014. (2014. XI. 21.) számú határozat a Média- és Kiadóbizottság 2014. október 2-i üléséről készített jelentés tárgyában:**

(I.) – Az EKT 3 (három) tartózkodás mellett elhatározta, hogy 2015. február 28-ig prédikáció-írási pályázatot hirdet a Magyar Unitárius Egyház lelkészeinek. A pályázati jutalomdíjak összege: I. díjas pályázónak 250 euró; II. díjas pályázónak 175 euró; III. díjas pályázónak 100 euró.

(II.) – Az EKT egyhangúlag hozott határozatával felkéri az egyházközségeket, egyházköröket, egyház-társadalmi és szakmai szervezeteket, egyházi tanintézeteket és belső intézményeket, hogy az általuk megjelentetett kiadványokból, plakátokból, leporellókból és más nyomtatott anyagokból küldjenek egy-egy kötelező példányt az Egyház Kolozsvári Nagykönyvtárának.

(III.) – Az EKT egyhangúlag elfogadta a Média- és Kiadóbizottság 2014. október 2-i üléséről szóló jelentést.

VI. Az oktatási ügyosztály tárgyköre

VI/17. számú tárgysorozati pont: Jelentés az oktatási ügyosztály tevékenységéről és a feladatkörébe tartozó egyházkormányzati ügyek alakulásáról

– **93/2014. (2014. XI. 21.) számú határozat:** Az EKT egyhangúlag elfogadta az oktatási ügyosztály tevékenységéről és a feladatkörébe tartozó egyházkormányzati ügyek alakulásáról szóló jelentést.

VI/18. számú tárgysorozati pont: Beszámoló az Oktatási Bizottság, valamint a Teológiai és Szakképesítési Bizottság 2014. október 16-i üléséről

– **94/2014. (2014. XI. 21.) számú határozat:** Az EKT egyhangúlag elfogadta az Oktatási Bizottság, valamint a Teológiai és Szakképesítési Bizottság 2014. október 16-i együttes üléséről szóló beszámolót, ugyanakkor felhatalmazta az illetékes egyházvezetőket, hogy írják alá az Egyház, illetve a tanügyminisztérium és az egyházügyi államtitkárság közötti keretegyezményt.

VII. számú tárgykör: A gazdasági ügyosztály tárgyköre

VII/22. számú tárgysorozati pont: Az Egyház 2015. évi központi költségvetésének elfogadása

– **95/2014. (2014. XI. 21.) számú határozat:** Az EKT 3 (három) tartózkodás mellett elhatározta, hogy az Egyház 2015. évi központi költségvetésének vitáját és elfogadását elnapolja a következő ülésre, amelyet legkésőbb 2015. január 31-ig megtart.

VII/19. számú tárgysorozati pont: Jelentés a gazdasági ügyosztály tevékenységéről és a feladatkörébe tartozó egyházkormányzati ügyek alakulásáról

– **96/2014. (2014. XI. 21.) számú határozat:** Az EKT 1 (egy) tartózkodás mellett elhatározta, hogy a gazdasági ügyosztály tevékenységéről és a feladatkörébe tartozó egyházkormányzati ügyek alakulásáról szóló jelentés megtárgyalását elnapolja a következő ülésre, amelyet legkésőbb 2015. január 31-ig megtart.

VII/20. számú tárgysorozati pont: Beszámoló a Nyugdíjintézet Vezetőtanácsának 2014. november 20-i üléséről

– **97/2014. (2014. XI. 21.) számú határozat:** Az EKT 2 (két) ellenszavazat és 2 (két) tartózkodás mellett elhatározta, hogy a Nyugdíjintézet Vezetőtanácsának 2014. november 20-i üléséről szóló beszámoló megtárgyalását elnapolja a következő ülésre, amelyet legkésőbb 2015. január 31-ig megtart.

VII/21. számú tárgysorozati pont: Beszámoló a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság 2014. október 2-i üléséről

– **98/2014. (2014. XI. 21.) számú határozat:** Az EKT 1 (egy) tartózkodás mellett elfogadta a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság 2014. október 2-i üléséről szóló beszámolót.

A fentiek hitelül:

Nagy László s. k.
(főjegyző)

Szabó László s. k.
(fejlesztési előadó-tanácsos,
a főhatósági határozatok
tárának szerkesztője)

A Csapás emléknapjára

RÁCZ NORBERT

• Kereken hetven éve annak, hogy 1945. január 27-én az auschwitzi haláltáborot felszabadították. Napra pontosan hetven év telt el azóta, hogy az emberiség szembe kellett nézzen eddigi legvérengzőbb, legkegyetlenebb arcával. A csonttá soványodott, „szerencsés” túlélőkkel, a halomban fekvő, eltemetetlen hullákkal, a módszeresen hideg, kegyetlen, iparrá fejlesztett ölés tényével. Plautus írta, Hobbes visszhangozta a bölcs mondást: homo homini lupus est, azaz ember embernek farkasa. Ám mind az ókori bölcs, mind modernebb követője szégyenkezve vonnák vissza megállapításukat, mert ami valamivel több, mint hetven évvel ezelőtt történt, az farkasok között nem történhetne meg. A farkas vérengzése játék a mellett a tömeggyilkosság mellett, amit az ember rendezett.

Én nem hiszek a pokolban, azaz nem hiszem, hogy van egy olyan hely, ahová az ember halála után kerül, és ott az idők végezetéig szenved, ám abban biztos vagyok – ez az emléknap is e tudásban erősít meg –, hogy van pokol itt a földön, ebben a világban, és van pokol az emberi lélekben. Ott lapang valahol mélyen a tudat alatt egy szörny, amely vért kíván, ölni akar, és amikor kiszabadul, ha meglesi a megfelelő technikai eszközt, akkor véres torát megüli az emberiség fölött.

A második világháború liderces vérnásza emberi mivoltunk egyik legsötétebb pillanata. A bennünk lakó démon leglátványosabb kitörése az értelem kérge alól, dühödt kipárolgása mindannak, amiről azt hittük alig pár évvel korábban, hogy végleg magunk mögött hagytuk valahol a múltban. Mert az ember azt gondolta, le is írta több szerző, hogy a huszadik század a fejlődés, a megdicsőülés, a felemelkedés, a fény igazi száza-

da lesz. Amikor végre az emberi szellem szabadon minden béklyótól és babonától, felemelkedhetik, ragyoghat. Végre minden megkötéstől mentesen, jöhet a boldog alkotás, a rend és az erény korszaka. De tévedtek a boldog jövőben bízók, mert fény és felemelkedés helyett igazságtalanság, jajszó és halál lepte el a földet. A technika valóban bámulatosan fejlődni kezdett, de a szalagmunka egyhangúságában, a fém sikításában a gép mögött elmaradt az erény. Valahogy a lehetőség a feltaláló ellen fordult, az alkotás az alkotójának mutatott görbe tükröt, és előrágatta legsötétebb arcunkat, azt, amit mérhetetlen ironiával „végső megoldásnak” neveztek el.

Megszámlálhatatlan: az auschwitzi haláltábor áldozatainak cipői

Az áldozatok száma olyan nagy, hogy igazán nem is lehet megérteni a léptéket. Mindösszesen 11-15 millió ember lelte halálát a náci haláltáborokban. Akkora ez a szám, hogy – bevallom – nem tudom felmérni. A rengeteg szám statisztikai adattá folyik össze, mert az agy képtelen befogadni

annyi ember hirtelen elmúlását. Mihez hasonlítsam? Mondjuk ahhoz, hogy pár év alatt meghal az ország fele, azaz minden második ember. Nézzünk csak ki az ablakon, és számoljunk! Minden két személyből, aki elmegy előttünk, az egyik meghal... Döbbenetes így látni, így számolni. Ami pedig tetézi mindezt: a módszeresség, a hidegfejű számítás, a „tisza” mérnöki munka. Az emberiség történelme tragédiákkal van tele. Vérrel van megírva mindaz, amit az ember ezen a bolygón véghezvitt, s a fájdalomban, mint tengerben a sziget, olyanok a nemességünk megnyilvánulásai. Ám a mézárulás, a gyilkolás sohasem alantosodott iparrá, azaz eddig sohasem. Mert a negyvenes évek mézárulásában pontosan az a dermesztően fájdalmas, hogy módszeresen, a pusztítás kifejezett szándékával láttak neki, hogy a leghatékonyabb, legolcsóbb módon tüntessenek el a föld felszínéről két népet (a zsidót és a romát), és minden más olyan csoportot, közösséget, amely nem fért bele a szűkre szabott ideológiai keretbe (testi és szellemi fogyatékosok, kommunisták, melegek stb).

Ma, hetven évvel a pusztítás, a csapás után Európa testén még mindig nem gyógyult be a seb. Nem gyógyulhatott be, mert a milliós nagyságrend, a módszeresség, a kimondott pusztító szándék nem engedi, hogy begyógyuljon. Nem szabad felejtetni, elfordulni, komolykodó elemzések szótengerében elveszíteni a szem elől a lényegét. Mégpedig azt, hogy démon lakik bennünk, a pusztítás démona, akit kordában kell tartani, meg kell fékezni az érték és az értelem láncáival, mert ha megint kiszabadul, újabb vérontás lesz. Isten bocsássa meg nekünk, embereknek a bűneinket, és adjon erőt, hogy mi magunk bocsánatot kérhessünk!

SZERETETSZOLGÁLAT

Karácsonyi és évkezdő segélyakciók

A Gondviselés Segélyszervezet újonnan alakult háromszéki fiókszervezete a karácsony előtti napokban sikeres adománygyűjtést szervezett. Az ötlet segélyszervezetünk anyaországi tagozatának hasonló tapasztalatából született, amit Erdélyben először Székelyudvarhelyen próbáltunk ki tavaly húsvétkor. Az újabb alkalmat a tavalyi advent hozta el, amikor a *Merkur* üzletlánc sepsiszentgyörgyi „piaci” áruházában, valamint a *Bertis* cég sepsiszentgyörgyi üzleteiben zajlott a gyűjtés.

Önkéntes munkatársaink 2014. december 18–19-én tartós élelmiszereket, tisztálkodási szereket, tisztítószereket és édességeket gyűjtöttek – az ismételten bevált forgatókönyv alapján. A résztvevő önkéntesek hiteles és meggyőző kedvessége sok alkalmi vásárlót késztetett adakozásra. Ennek eredményeként mintegy 7500 lej összértékű természetbeni adomány gyűlt össze, aminek kiegészítéseként a Gondviselés Segélyszervezet további élelmiszereket vásárolt a Bethlen Gábor Alap, a Nemzetstratégiai Kutatóintézet és más támogatók jóvoltából. A tartalmas segélycsomagokat

a múlt év végén, illetve január első felében juttattuk el a következő településekre: Sepsiszentgyörgy, Sepsikőröspatak, Kökös, Árkos, Bölön, Nagyajta, Brassó, Botfalu, Ürmös, Barót, Köpecbánya, Vargyas, Erdőfüle, Felsőrákos, Kaca és Datk, valamint a Köhalmi Református Szórvány Diákotthonba. Mindösszesen 382 személynek jutott a segélycsomagokból, és abból az üzenetből, hogy társadalmunk tekintélyes része megéli az önzetlen szeretet gondolatát: nem csak együtt érez a szegényekkel, de lehetősége szerint igyekszik közvetlen segítséget is nyújtani nekik.

A Gondviselés Segélyszervezet háromszéki fiókszervezetének munkatársi közössége köszönetét fejezi ki a jóságos adományozóknak, a segélyakcióban résztvevő 35 önkéntes fiatalnak (többnyire ifjúsági egyletagok), a kezdeményezésünket népszerűsítő személyeknek, valamint az említett üzletláncok tulajdono-

sainak és vezetőinek! A gyűjtés sikere arra buzdít, hogy érdemes hasonló gyűjtéseket szervezni ezután is; más városokban is célszerű kipróbálni a kezdeményezést, és ezáltal támogatási lehetőséget biztosítani mindazoknak, akik segítőkészen viszonyulnak a környezetükben élő rászorulókhöz.

Karácsonykor több tehergépkocsinyi segélycsomag érkezett Udvarhelyszékre a szokásos németországi adományozói forrásból. Az adományok egy részének célba juttatását a Lókodi Ifjúsági Alapítvány ez alkalommal is a Gondviselés Segélyszervezetre bízta. Székelykeresztúri és környékbeli munkatársaink, beleértve az egyházközségi elöljárókat, 30 unitárius gyülekezetben összesen 724 értékes segélycsomagot kézbesítettek rászoruló családoknak.

A fent említettek mellett – január derekán – a marosi egyházkörhöz tartozó gyülekezetekben is szerveztünk segélyakciót, amely során összesen 11 településen 176 rászoruló személynek adtunk át saját családi hajlékukban tartós élelmiszert, édességet és tanfelszerelést. Legutóbbi – és korábbi – adományozási tevékenységünkről, valamint segélyszervezetünk más működési területeiről a www.gondviseles.org honlapon és közösségi oldalunkon (Facebook) találhatóak fényképes beszámolók.

VAGYAS ATTILA

Pályázati felhívás

A Gondviselés Segélyszervezet pályázatot hirdet 2015-ben megvalósuló szeretetszolgálati, segélyezési és szociális jellegű tevékenységek támogatására. Pályázni olyan programokkal lehet, amelyek a gyülekezetek rászoruló tagjainak helyi szinten kínálnak részleges megoldást szociális szükségük enyhítésére. Pályázhatnak unitárius egyházközségek, egyházkörök és egyháztársadalmi szervezetek.

A pályázati kiírás és űrlap elérhetősége: www.gondviseles.org.

OLVASSUK • HALLGASSUK

Gaal György: A műsák és erények kertjének őre. Dr. Gál Kelemen kollégiumigazgató pályarajza

Február 10-én éppen hetven éve annak, hogy a Kolozsvári Unitárius Kollégium legendás iskolaigazgatótanára elköltözött a halhatatlanságba. Ez évforduló előtt tiszteleg 2014 végén megjelent monográfiájával dr. Gaal György irodalom- és művelődéstörténész. A tizennégy fejezetre terjedő kötet lapjairól felsejlik a gazdag életmű. Az Olvasó előtt tiszta jellemében épül fel a sokra hivatott ember: a filozófus, a tudós pedagógus, az elkötelezett és fáradhatatlan iskolaigazgató, az egyházi író és szerkesztő, a családapa.

E sokoldalú munkásság központi helyén a négy évtizedes pedagógusi pályája áll, melyből negyed századot a Kollégium igazgatójaként tevékenykedett. A 31 évesen igazgatóvá választott Gál Kelemen megszolgált a neki szavazott bizalmat: nemcsak az általa vezetett iskolát tette kora mintaintézményévé, hanem a világháború hozta hatalmi változások után, kiemelkedve a többi igazgató közül, a kisebbségi tanügy elszánt védelmezője is volt. „A gondosan és érthetően megírt könyvet elolvasva döbbenünk rá arra, hogy mekkora áldozatot hozott a kilencgyermekes családapa, a kollégium mindennapos ügyeivel pepecselő igazgató akkor, amikor tehetségét, értelmét és minden erejét nem önnön karrierje, hanem egyháza épí-

tésére fordította. (...) Ha csak kicsit is önzőbb típus, fényes egyetemi karriert futhatott volna be, de ő inkább az alázatos szolgálatot választotta, mások útját egyengette, népét és egyházát szolgálta alkalmas és alkalmatlan időben, de mindig teljes odaadással és elkötelezettséggel” – fogalmaz a kötet ajánlásában Kovács Sándor egyháztörténész.

A kiadvány a Keresztény Magvető Füzetei sorozat 48. számaként jelent meg. Megvásárolható az egyházi iratterjesztőben. Ára: 19 lej. (U. K.)

„A humor Isten ajándéka” (Báró József)

„Én ezt a dinnyét most...”

Esti órában látogatja meg egyik lelkész a másikat. Szolgatársát az istállóban találja, éppen a tehenet feji, mire megjegyzi:

– Ha soha nem innék tejet, akkor se fejnék tehenet.

Voltak lelkészek, akik szántottak-vetettek, szekérel trágyát hordtak a mezőre, és voltak, akik ezt semmi pénzért nem tették volna. A hívek megítélése szempontjából egyik sem cselekedett jól. Ha dolgozott, az volt a baj, ha nem dolgozott, pedig az. Ha a keze olyan volt, mint a pártaktivistáé – puha, mint a vaj –, voltak, akik megjegyzték: – Látszik, hogy semmit se dolgozik. Ha pedig azt látták úrvacsoraosztás alkalmával, hogy papjuk keze kérges és repedezett, akkor így morgolódtak egyesek: – Jó fizetése van, miért dolgozik. Valahogy így volt: Ha szegény volt, az volt a baj, ha munkája árán valamire ment, akkor az volt a baj. Így van ez ma is.

Egyik tanárunk (S. Dániel) nekünk azt a tanácsot adta, hogy lehetőleg – ha van, miből megéljünk – a

mezőre ne menjünk, de a parókia kertjében dolgozunk, kertészkedjünk, s azt tartsuk mintás rendben.

Nemcsak tyúktenyésztő, de példás kertész is volt néhai L. László kadácsi lelkész. Ottani híveim mondtak el egy olyan történetet, mely állítólag vele történt – de gyanús nekem, hogy régebbi történetről van szó.

A lelkész dinnyét termesztett a kertjében. A szép, sárgahátú dinnyék az úton eljáró embereknek ajánl-gatták magukat. Nem csoda, ha egy legény egy éjszaka elfogadta az ajánlatot, és megdézsmálta a dinnyést. Nem tetszett ez a megkárosult lelkész-gazdának, s elhatározta, hogy valamilyen módon felkutatja a tolvajt. Eljövén vasárnap, egy megmaradt dinnyét bevitt a templomba, fel a szószékre, s elpanaszolta híveinek, hogy lám, mire volt képes valaki. De nem baj, tudja ő, hogy ki tette, s most ezt a dinnyét hozzávágja. Erre fel is emelte a kezét, benne a nagy dinnyével, s úgy tett, mintha el is dobná, mire egy legény – a tettes – gyorsan lehajtotta a fejét, majd megszégyenülve hallgatta végig a nyolcadik parancsolatra alapozott, dörgedelmes prédikációt.

LŐRINCZI KÁROLY

NŐK VILÁGA

Világimanap a flamingók országából

ASZTALOS KLÁRA

A 2015. évi Ökumenikus Világimanap szervezői a Bahama-szigeteki keresztény nők. Ebből az alkalomból ismerkedjünk meg ezzel a tőlünk nagyon távol eső kis országgal.

A Bahamákról

A Bahamák szigetvilágát a Florida és Kuba közelében található mintegy 700 korallsziget alkotja, melyek közül 30 lakott. A legnagyobb sziget, Andros 166 km hosszú és 64 km széles. A főváros, Nassau, New Providence szigeten fekszik. Bahama szigetvilága a meleg égövön található, ezért a hőmérséklet az év legnagyobb részében magas, gyakran vannak hurrikánok. Az évi átlagos középhőmérséklet 28 Celsius-fok. Szárazföldi és tengeri élővilága gazdag. A partok közelében a vízben rákok, csigák, tengeri csillagok élnek. A szárazföldön gyönyörű rózsaszín flamingók találhatóak, melyek akár 120 cm magasra is megnőnek. A szigeteken sok a világítótorony, amelyek segítik a hajósokat navigálni a veszélyes sziklák között.

A Bahama szigetvilág lakossága mindössze 370 000 fő, ebből 250 000 a fővárosban él. A szigeteket az európaiak Kolumbusz Kristóf expedíciója eredményeként fedezték fel 1492-ben. Az indián őslakoságból sokan kihaltak az európaiak által behurcolt betegségekben, másokat az aranybányákban dolgoztattak halálra. Az újrabeépítésre a 18. században került sor, amikor a gyarmatosítók afrikai rabszolgákat hoztak be tömegesen az ültetvények művelésére. A mai népesség 85%-át az afrikai rabszolgák leszármazottai teszik ki, a fehér népesség aránya 12%.

A Bahamák hivatalos nyelve egy különleges bahamai nyelvjárással kevert angol, amely a legtöbb szigeten elterjedt. A lakosság egy része halászzattal, zöldségtermesztéssel foglalkozik, de legtöbben – mintegy kétharmaduk – a turizmusból él. Évente 3 millió turista veszi igénybe a turistaparadicsom szolgáltatásait. A turistáknak jellegzetes helyi kézműipari termékeket kínálnak, zenés-táncos felvonulásokkal szórakoztatják őket.

Imanap

Az 1970-es évektől kezdődően a különböző vallásfelekezetek asszonyai csoportba szerveződve bekapcsolódtak a nemzetközi imanaphálózatba. Tagjai között találhatóak anglikán, baptista, metodista, római katolikus, presbiteriánus és görög ortodox vallású asszonyok. 2012-től kezdődően egy 40 tagú csoport működik együtt a 2015. évi világimanap liturgiájának a kidolgozásán.

Témául János evangéliuma 13. részének 1–17. verseit választották, azt a történetet, amikor Jézus megmosta a tanítványai lábát. Ezzel a szimbolikus cselekedettel azt kívánják felmutatni, hogy az imádkozva cselekvés megváltoztathatja a társadalmi viszonyokat. Mottójuk: „Értitek-e, hogy mit cselekedtem veletek?” A továbbiakban Jézus világosan megadja a választ: „Példát adtam nektek, hogy amiképpen én cselekedtem veletek, ti is akképpen cselekedjétek.” Jézus példát mutatott mindnyájunknak alázatból és szolgálatból.

A világimanap címlapképe egy helyi művésznő, Chantal E. Y. Bethel festménye, amely az *Áldott* nevet viseli. A kép flamingókat ábrázol, a Bahamák nemzeti madarait, amint mélyen meghajolnak a magasból kiáradó sugarak előtt, amelyek Isten végtelen szeretetének minden teremtményére terjedő kiáramlását szimbolizálják. A flamingók kecses meghajlásában alázat, odaadás, béke és nyugalom érzése jut kifejezésre a teremtmények részéről Isten iránt.

Idén március 6-án világszerte több mint 170 országban a különböző vallásfelekezetű keresztény asszonyok a bahamai nőkért imádkoznak, sorsuk javulásáért, hitük erősödéséért, szolidaritást vállalnak asszonytársaikkal.

Mi, unitárius nők is vegyünk részt minél többen ezen a közösségerősítő együttléten.

Chantal E. Y. Bethel: *Áldott*

Szeretvendégség Balázs Antallal

FERENCZI MÁRIA-MAGDOLNA

A sepsiszentgyörgyi nőszövetség 2014. november 29-i, évzáró szeretvendégségének meghívott előadója Balázs Antal, „Pro Urbe”-díjas „kopjafadoktor”, vőfély, dalos társunk volt. Anti bácsi őrzője és továbbítója székely népünk hagyományainak, táncainak, dalainak és szokásainak. Úgy szereti Sepsiszentgyörgyöt, hogy nem felejtheti szülőfaluját, Csehétfalvát... Annak idején a székelykeresztúri tanítóképzőben Kiss Zsigmond tanár „igazította útba” a fafaragás terén... Papp Ferenc – akinek mindkét fia fafaragó – tanította meg Malomfalván az első székely kaput kifaragni...

• Meghitt délutánunkra Vánca Csilla és Tóth Gyuri bácsi közénk hozta szeretett Juci „mamánkat” is. A *Mennyben lakó én Istenem...* kezdetű 33. számú egyházi énekünk eléneklése után Kovács István lelkészünk lélekmelegítő imáját hallgattuk meg és fogadtuk be. Vánca Csilla elnöknő köszöntötte az előadót és a jelenlevőket, majd Balázs Antal a kopjafa eredetéről, fejlődéséről, motívumairól és azoknak jelentéséről beszélt igen ízes nyelvezettel. Előadásában választ adott kérdéseinkre: mikor? hol? hova állíttassunk kopjafát?

Kopjafáink szimbólumai

Megtudtuk, hogy a régi formai megkülönböztető jelek, motívumok közül sok a honfoglalás előtti temetkezési szokások maradványa. A kopjafa harci eszköz volt, két méter hosszú, kihegyezett végű keményfa. A leírások szerint az elhunyt harcos hantjánál, a feje fölé a földbe szúrták azt a kopját, amellyel harcolt. Emléket állítottak, helyet foglaltak. Halottaink emléke addig él, amíg emlékezünk rájuk, gondozzuk sírhelyeiket. Lehet bármiből a síremlék, de mennyivel emberközelibb egy kopjafa, amit esetleg titokban át lehet ölelni, kedves halottunkra gondolva.

A kopjafát eredetileg baltával faragták. A négyoldalú, karcsúsított hasábon letről felfele haladva három részt különböztetünk meg. A törzsre kerül az írás, évszám. A törzs felső részére kerül a díszítőfaragás. A nyakrész általában karcsúsított, faragott. Többféle álláspont van a motívumok jelentéséről, a lényeg – előadónk szerint –,

hogy a faragót, ha megkérdezik, tudja elmondani, „leolvasni” a kopjafát. A faragó emberismerete határozza meg, hogy mit ábrázol, álmodik bele a kopjafába... Mérete nem haladhatja meg a 2,5 méter magasságot, hogy férjen bele az ember látás mezejébe, hogy egységet alkosson.

Anti bácsi szemléltető eszközként az aradi vértanúk emlékére egyházközségünk számára faragott kopjafát használta, melynek alapanyaga nagybaconi fenyő. (Másik feléből a lupényi egyházközségnek adományozott kopjafát faragta, szintén az aradi vértanúk

termékenység, a lámpás a világság, a gömb a földgolyó, a tudomány jelképe stb.” A „válaszmotívum” gömb alakú, amit itt Háromszéken mi molnár gombnak, avagy kenyérnek nevezünk. A molnár készítette a lisztet, a jó kenyéren drága szüleink által felnevelkedtünk unitárius hitben, harcias szellemben. Fölötte a „kehely”, majd a buzogány, mint harci eszköz. A csipkés motívum sajátos díszítő elem, hisz dalos nemzethez tartozunk. Másik jellegzetes minta a tulipán, a nő jelképe. Ott van tornácaink faragványain, szötteseinkben, varrottasainkban, mert a miénk, a magyar nőké. A férfiak jelképe a lámpás, a fény, ami világít.

„Tudós, elismert emberek kopjafáinak végére gömböt faragtam – szólt az előadó –, dr. Szabó Árpád püspökünknek, Kónya Ádámnak, Petőfi Sándornak, Kossuth Lajosnak, Apáczai Csere Jánosnak, Kriza Jánosnak, Sütő Andrásnak, míg másoknak „lángot”. Emlékkopjafát készítettem és ott áll templomkertünkben: Berde Mózsának, Bartók Bélának, lelkészeinknek, akik itt szolgáltak és szolgálnak. 2014-ben a 17. kopjafát, a Gábor Áronét, az eresztevényi kopjafaerdőben faragtam” – hallgattuk immár néma csendben. „Faragtam még Csehétfalvára, Csólyospálosra és Majsára a sepsiszentgyörgyi aradi 13-ak »testvérkopjafáit«, Szotyorba, a hidvégi temetőben nyolcat. Nyíló mentén dr. Szabó Károly orvosét, az Úz-völgyieket is felújítottam. Hosszú a sor, nem is tartom nyilván...”

Jó volt együtt lenni, együtt imádkozni, Isten áldását kérve életünkre, családukra, munkásságunkra, terveinkre.

emlékére. Ezzel is jelképezni kívánta a lupényi unitáriusokkal való testvéri összetartozást.) 60 évvel ezelőtt Kiss Zsigmond tanár úr úgy vélekedett: „az idő folyamán kialakult vélemény szerint a molnár gombja a kenyér jelképe, a buzogány a harciasság jele, a tulipán a

Az újraéledt kórus

2014 karácsony ünnepén felemelő ünnepség tanúi lehettünk Magyarorsáron. 9 évi hallgatás után ugyanis újra megszólalt az egyházközség kórusa. Megható volt újra hallani, megdobbantotta a szíveket, és könnyeket csalt a szemekbe.

Kodály Zoltán zeneszerzőnk így fogalmaz: „nem sokat ér, ha magunknak dalolunk, szebb, ha ketten összedalolnak, aztán mind többen, százan, ezren – míg megszólal a nagy Harmónia, amiben mind együtt lehetünk. Akkor mondhatjuk majd csak igazán: örvendjen az egész világ.”

Kilenc éve, 2005. október 22-én kórustalálkozónak adott otthont Magyarorsáron, amelyen 16 egyházközség kórusa vett részt. Csengett a templom a kórusok előadásaitól, „nem lehet feledni, nem, soha...” (Juhász Gyula)

Olvasóink figyelmébe!

A Nők Világa 2015-ben is négy alkalommal jelenik meg: húsvétra, nyáron, ősszel, valamint karácsonyra.

Előfizetés egy évre a négy lapszámra (postaköltséggel együtt): 15 lej. Szabadárusításban egy

példány ára (postaköltség nélkül): 2,5 lej.

Előfizetni a körü nőszövetségi elnökök vagy az egyházközségek közvetítésével lehet, illetve személyes úton Asztalos Klára UNOSZ-titkárnál is.

Előfizetési határidő: 2015. február 15.

Telefon: 0740-685087. Villámposta: klariasz@yahoo.com.

Ha szeretné rendszeresen olvasni a Nők Világát, kérjük, fizessen elő idejében!

És lett még egyszer ünnep Magyarorsáron. Újraalakult a kórus, a még megmaradt tagok mellett újakkal gyarapodva. A lángot éltetni kell. Míg vannak szívvel-lélekkel élő oktatóink, lelkészeink, akik önzetlenül tesznek embertársainkért, egyházunkért, van remény.

Kívánok az egyházközség nevében Iszlay László zenetanár-kar-

nagnak és minden kórustagnak erőt, egészséget, kitartást az elkezdett szép munkához, és reményt a célhoz, amelyért érdemes küzdeni. Adja a jó Isten, hogy a magyarsági egyházközség felnőjön régi hírnevéhez: „...rendezni végre közös dolgunkat, / ez a mi munkánk; s nem is kevés!” (József Attila)

LUKÁCSI-TÓTH ILDIKÓ

IFJÚSÁGI OLDAL

Körutazás Keresztúr környékén

Előljáróban azt szeretném elmondani, hogy bár aktívan egyletezem, ritkán tudok részt venni rendezvények szervezésében. Ez alkalommal azonban, amolyan beugróemberként, véletlenül, de nagy örömmel csatlakozhattam a székykeresztúri egyházközség körutazó csapathoz január 9–11. között, melynek tagjai Fekete Edda és Pap Hajnalka, frissen választott körü képviselők, Mózes Andrea volt körü képviselő, ösztöb belkapcsolatokért felelős szakosztályvezető, Szabó Johanna húgom és jelen sorok szerzője voltunk.

A látogatásunk célja elsősorban az, hogy a körü képviselők betekintést nyerjenek a körben működő egyletek elmúlt évi tevékenységébe, megismerjék jövőbeli terveiket, illetve azon falvak ifjúságának életébe is beleláthassanak, ahol még nem szerveződtek egyletek. A körút alkalmával 11 egyletbe látogattunk el.

Az ötfős csapatunk néhol megduplázta a létszámot, néhol szinte észre sem vevődött az embertöbblet. Rövid jelenlétünk hatását ahhoz tudom hasonlítani, mint amikor, az ODFIE egyik országos rendezvénye, például a Színjátzó találkozó alkalmából 4–500 fős társaság özönlük be egy kicsiny faluba, és rövid időre megtölti élettel, vidámsággal, friss lendülettel a

helyet. Persze volt, ahol láthatóan nélkülünk is pezseg az egyleti élet, de mindenhová igyekeztünk új ötleteket vinni. Csapatépítő játékokkal és elgondolkodtató témákról beszélgetve tettük színéssé körutunkat.

Mindamellet, hogy összehoztuk és szórakoztattuk az ifjakat, számunkra is élménydús volt ez a néhány nap, átláthattuk, hogy a környező falvainkban és központi városunkban hogyan zajlik az ifjúsági élet. Felemelő és örömteli érzés tapasztalni azt, hogy van és lesz élet egyházkörünkben a fiatalok között, új lehetőségeket ígér a jövőre nézve az ifjak összetartása.

SZABÓ ANDOR

„Egy mosoly a legszebb ajándék”

Egy mosolyt, emléket, jelképes ajándékot adtunk át 2014. december 22-én Székelyudvarhelyen, az utcákon rohanó (járó-kelő) embereknek. Adtunk, s ezáltal mi is boldogabbak lettünk. A városban szervezett *Add tovább* mozgalomra a székelyudvarhelyi és székelykeresztúri kör egyletei készítettek képeslapokat, papírangyalkákat, karácsonyi díszeket. Az egyletesek vállalkoztak arra is, hogy a hideg és a karácsonyi előkészületek ellenére kiszakítják a bevásárlásra igyekvő embereket egy pillanatra a sűrű hétköznapokból, és adnak valamit, amiben nem minden ember részesül nap mint nap, és ami igazán szívből jön.

Csapatokra oszolva indultunk el a város utcáin. Adtunk! Csupán egy jelképes tárgyat, mellyel mosolyt, melegséget, könnyeket csaltunk az emberek arcára. Izgalom, feszültség, tenni akarás és jókedv követett minket az utunk alatt. Nem tudtuk, mire számíthatunk, hogyan fogadják az emberek ezt a kis csekélységet, hisz nekünk is „a kezdet” volt. Majd a mosolyok, az ölelések, az „Isten fizessel”, „Én is unitárius vagyok!”, „Köszönöm, ez igazán nagyon szép ajándék”, „ODFIE – hallottam már róla!” válaszok eloszlatták a feszültséget, és kincset értek. Ezek a válaszok belénk ivódtak. Nem is kaphattunk volna ezeknél szebb ajándékot karácsonyra készülve.

A gyűjtésben a homoródalmási, székelyudvarhelyi, bencédi, korondi, székelykeresztúri, firtosmartonosi,

siménfalvi, szentábrahámi és újszékelyi egyletek vettek részt. Az ajándékok átadását 15 kadácsi, bencédi, homoródalmási és székelyudvarhelyi fiatal vállalta magára.

Adva kaptunk valamit, amit máshol nem élhetünk volna át. Felemelő érzés idegen embernek ajándékozni, és az ölelésében érezni a hálát, látni az arcon a meglepettséggel fűszerezett mosolyt, mellyel érzékeltették, hogy szívesen fogadták azt az ajándékot, melyet az egyletesek jókedvvel, odaadással készítettek.

Az *Add tovább* megszervezésében az Udvarhelyi Firtosklub támogatót. Munkájuk által egy videó készült a mozgalomról, mely a világhálón is elérhető mindenki számára.

MÓZES ANDREA

Ifjúsági hírsaláta

Székelykeresztúri Egyházkör

December 19-én Székelykeresztúron ifjúsági istentiszteletet tartottak a kör egyletesei, amelyen Lőrinczi Levente kissolymosi lelkész végezte a szolgálatot. Az alkalmon Tarcsafalva, Bencéd, Siménfalva, Kadács, Keresztúr, Újszékely, Szentábrahám és Firtosmartonos egyletesei vettek részt. Január 26-án Tófalvi Tamás székelyszentmihályi lelkész prédikált

a fiataloknak. Az esemény sikerén felbuzdulva rendszeres ifjúsági istentiszteleteket terveznek ezután.

Január 23–25. között szintén Székelykeresztúron tartották a kör vezetőképzőt mindazoknak, akik többet szerettek volna megtudni az egylet működéséről és arról, hogyan is tudnák saját csapatukat jobban motiválni.

Küküllői Egyházkör

A körben több településen is rendszeres egyletezés folyik, nemrég sikerült beindítani a küküllő-

dombói egyletet, amely reményeink szerint „tartósnak” ígérkezik.

Székelyudvarhelyi Egyházkör

A kör képviselői ifjúsági istentiszteletet szerveztek december 4-én, amelyen a szószéki szolgálatot Tófalvi Tamás székelyszentmihályi lelkész végezte. Az istentiszteleten kb. 25 székelyudvarhelyi és környékbeli fiatal vett részt.

A Vargyasi Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet színdarabos előadással

ajándékozta meg a Homoród mente lakóit. December 27-én Kénosba, Gyepesbe, Homoródszentpéterre és Homoródújfalura látogattak el, míg január 10-én pedig Karácsonyfalva, Homoródmás és Oklánd műkedvelői fogadták őket.

A hónapzáró esemény a január 31-i egyetlátogató körút volt.

Háromszék Felsőfehéri Egyházkör

A Vargyasi Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet 2014 decemberében tartotta meg az évzáró gáláját, amelyen köszönetüket nyilvánították ki egymásnak a közösen eltöltött időért, sikerekért, segítségért, támogatásért.

A vargyasiak szívesen járnak színdarabos körutakra, december 18. és 20. között átlépték az ország határait, és Magyarországon vendégszereltek. Dabas lakói nagy szeretettel fogadták az egész csapatot, akikkel egy kellemes, közös hétvégét töltöttek el.

A háromszéki köri képviselőket is utolérte a körutas láz, így hát hamarosan ők is (kör)útra kelnek. Bármikor, bárhol utolérhetnek titeket is, hiszen folyamatosan járják délutánonként és hétvégenként Háromszék településeit és keresik az egyeteseket, hogy jobban megismerkedjenek tevékenységükkel.

Január 25-én Kökösbén is ifjúsági istentiszteletet tartottak „A tisztaság pillanata” jelige alatt. A szőszéki szolgálatot Bartha Alpár helyi lelkész végezte több mint 30 fiatal jelenlétében.

Február 20–22. között kerül megrendezésre az Országos Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet első országos rendezvénye ebben az évben, a Versmondó és Népdaléneklő Verseny, amelynek helyszíne Sepsiszentgyörgy, a székelyföldi kulturális főváros lesz.

Kolozs-Tordai Egyházkör

Az egyházkör egyleteiben is zajlik az élet, hiszen december 14-én Alsófelsőszentmihályon is ifjúsági istentiszteletet szerveztek, amelyen Albert-Nagy Ákos mesterképzős teológiai hallgató Jézus szavaival hívta álomkereső utazásra a megjelent 50 fiatalt. S hogy az utazás ne legyen egyhangú, Palkó Zalán Koppány és Kovács Zsombor daltuta-

jon ringatta túlsó és innenső part között az Aranyos mentieket.

Január 30–31-én Tordatúron tartottak vezetőképzőt.

A mészközi egyetese két színdarab tanulásának fogtak neki, ami egy kellemes egyetesi időtöltésnek mutatkozik.

A torockószentgyörgyi és a vargyasi egyetek közt tervben van az egyetesi testvérkapcsolat létrehozása, amely reményeink szerint sikeres és élménydús lesz.

Marosi Egyházkör

December 21-én szervezték meg a kör ifjúsági istentiszteletét, amelynek Szentháromság adott otthont, és amelyen Hegedűs Tivadar szentháromsági lelkész szolgált.

Január 23–25. között szervezték meg az egyházköri vezetőképzőt, Marosvásárhelyen, amelyen Maros és Küküllő kör legügyesebb és legtalpraesettebb egyetesei vettek részt.

Gyűjtsd be!

Egy kis izgalmas utazásra hívlak. Nem lesz rövid, de annál érdekesebb. Nyugi, nem kell túracipő sem, és erőt is csak nagyon keveset kell majd kifejtened. Igazi egyetesi utazás lesz, vagyis szórakozva érhetsz el a végére. Nem kell mást tenned, csak minden hónapba lapozz ide, az Unitárius Közlöny utolsó két oldalára, és keresd a képeket. Olvasgasd a rólad és neked szóló írásokat, és legfőképpen keresd a kivágható képeinket. Mint alább is láthatjád,

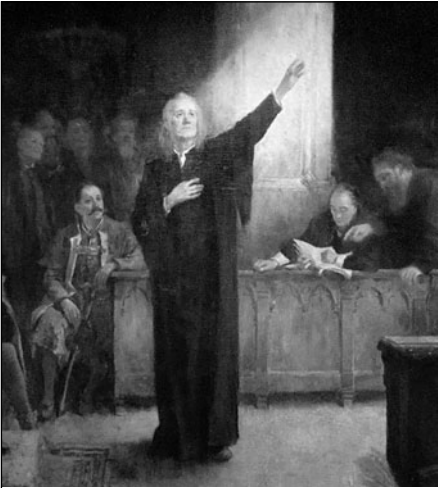
minden hónapban hozunk egy képet egy-egy élménnyel, amelyet muszáj átélned, ha egyetesi vagy.

Gyűjtsd össze az összeset, majd év végén küldd be hozzánk, hisz a kitartásért cserébe meglepetés vár. Egy egyedi, utánózhatalan és páratlan egyetesi melegítőfelsőt (anorákot) sorsolunk ki azok között, akik az összes élményes képet beküldik. Ez nem egy szokásos egyetesi póló. Ilyen senki másnak nincs.

Ugye, megéri velünk tartani, Közlönyt olvasni, és élményekkel

gazdagodni?! Kövess minket, hogy Te lehess a szerencsés! Te hányat éltél át ezekből az élményekből?!

	Hangot ad a golya	Fontos nyersanyag ellenértéke	Durván taszít	Időmérő része	Régi magyar férfinév	Szlovénia sportjele	Hagyja ott a házastársát	Más ellenértéket szab meg	Ilyen növény a len és a kender
	Itt született a püspök								
	Meg gondolt								
	Függőzárallal való zárás								
	Indulat szó		A föld felé Földdarab			Pusztít Papír-hajtogatás			
	Gőz				Orosz folyó Yemeni város				Az unitárius egyház első püspöke (1520k-1579)
A püspök eredeti neve	Francia autójel Erdélyi város, röv.	Torkán leenged	Angol kedves	Fizikai fogalom Félszeg!			A végén kezd! Költői indulatszó		
Dolgozik az orvos					Gramm Gyilkol	Csonthéjas gyümölcs Szép			Dehogy! Elektromos állapotba hozó
Matéria				Névmás Argon vegyjele	Invítál Itt halt meg a püspök				
Győz				Nagy folyónk alsó fele Becézett Edit			Oxigén és jód vegyjele Olasz autójel		
Kerti zöltség					Csoki-féle Névelő	Az összes Számos			
Hunyad megye autójel		Korjelző rövidítés Innsbruck folyója		Máramarosi Éles hangon szól			Monte Christo vára Szerelemben nagy		
Spanyol autójel	Szolga Elektromos atom				Lamartine verse A sivatag hajója		Magyar színész volt (Lajos) Úr		
Ökölvívó-szorító				Igképző Női hangnem		Minden rendben! Angol fiúnév		Cipész-szerszám Energia-egység	
Tengeri halfajta			Érem előlapja Középen leír!				Színültig Hélium vegyjele		
... gros, nagyban		Pénzt kocsmában elherdáló Watt				Ókori görög tudós volt Bőr			
Liter	Ebben a német városban tanult a püspök								A szén vegyjele

UNITÁRIUS KÖZLÖNY

Kiadja a Magyar Unitárius Egyház, Kolozsvár
Alapítási év: 1888. Új sorozat (1990-től)

Szerkesztőség: Demeter Sándor Lóránd főszerkesztő, Bálint Róbert Zoltán szerkesztő, Márkó László médiareferens

Munkatársak: Asztalos Klára (Nők Világa), Czire Alpár (fotó), Gergely Noémi (ifjúsági oldal), Szombatfalvi József (honlap).
Tördelés: Virág Péter. Olvasószerkesztő: Kürti Miklós
Készült a kolozsvári Gloria Nyomdában.

A szerkesztőség postacíme: 400105 Cluj, B-dul 21 Decembrie
1989 nr. 9. tel./fax: (0)264-593236/(0)264-595927
kozlony@unitarius.org

A lapszám megjeleníthető: kozlony.unitarius.org

Lapterjesztés és adminisztráció: **Szabó Zoltán**. A lapok kiszállításával kapcsolatos felvilágosítás: **Verbum Egyesület, Simon Ferenc**, tel.: 0264-596478

A kéziratok szerkesztőségbe érkezésének határideje: a tárgyhó előtti hónap 20-a. Kéziratokat nem őrzünk meg, és nem küldünk vissza. Közlésre szánt fényképeket kérésre visszaküldünk. A lapban közölt írások nem tükrözik feltétlenül a szerkesztőség nézeteit.

ISSN 1220-8418

Nincs nagyobb esztelenség, sőt lehetetlenség, mint külső erővel kényszeríteni a lelkiismeretet

2015. január 13-án Tordán és Kolozsváron tartották a vallásszabadság kihirdetésének és az Unitárius Egyház megalakulásának ünnepét – Molnár Lehel és Márkó László felvételei

Ferenczi Mária-Magdolna ny. agrármérnök (Sepsiszentgyörgy), **Forrai Tibor** tanár (Homoródszentpál), **Lőrinczi Károly** ny. lelkész (Aranyosrákos), **Lukácsi-Tóth Ildikó** laboráns (Magyarsáros), **Mózes Andrea** tanuló, ODFIE belkapcsolatok szakosztályvezető (Bencéd), **Nagy-Mátéfi Tímea** lelkész (Énlaka), **Rácz Norbert** lelkész (Kolozsvár), **Szabó Andor** egyetemi hallgató (Marosvásárhely–Újszékely), **dr. Szent-Iványi Iлона** lelkész (Pestszentlőrincz), **Székely Kinga Réka** lelkész, hitéleti és missziói előadó-tanácsos (Homoródszentpéter), **Vagyas Attila** lelkész, a Gondviselés Segélyszervezet munkatársa (Kolozsvár)